

Inhoud

Verslag 28 oktober 2025 Klimmendaal.docx	2
Verslag 19 januari 2026 informatieavond opvang Heijenoord incl presentatie 05022026.docx	12

Verslag

Datum: 28-10-2024

Locatie: Gebouw A, Heijenoordseweg 5

Onderwerp: Komst opvanglocatie Heijenoord

Genotuleerd: 5.1.2e en 5.1.2e

Verslag tekst:

Thor Smits opent de avond en heet iedereen welkom, licht toe wat het programma is en doet enkele huishoudelijke mededeling. Er worden opgenomen gemaakt voor een documentaire die mogelijk in 2026 uitgezonden wordt. Wie niet gefilmd wil worden, kan dat melden aan de cameraman, die zal dan de camera wegdraaien.

Wethouder Smeulders heet iedereen welkom.

1. Vraag: wordt er verslag gelegd:
Ja.

Wethouder Paul Smeulders: Ik heb wonen in mijn portefeuille en de opvang van vluchtelingen. En die twee dingen komen hier samen. Laten we met wonen beginnen. Op dit moment zitten we in een wooncrisis. Je kan een discussie hebben of we een asielcrisis hebben, maar ik vind dat we een wooncrisis hebben. Er zijn heel veel mensen die geen huis kunnen vinden. Dat is de reden dat we als gemeente goed kijken zijn op welke plekken kunnen we woningen toevoegen. Waarbij we het groen zoveel mogelijk proberen te ontzien. Dat betekent dat we kijken binnen de bestaande plekken er gebouwd kan worden en waar we bijvoorbeeld bepaalde functies kunnen verplaatsen (zoals Rijnpark waar rangeerterreinen liggen) zodat we ook op die plekken woningen kunnen toevoegen. Zo hebben we ook naar deze omgeving gekeken, waar zouden we woningen kunnen toevoegen. Het is een gebied waar van oudsher veel zorginstellingen zitten. Klimmendaal heeft een aantal jaren geleden prachtige nieuwbouw gerealiseerd. En heeft vorig jaar al aangegeven dat veel gebouwen die ze vroeger in gebruik hadden niet meer nodig te hebben.

Als gemeente hebben we vervolgens de gebouwen van Klimmendaal gekocht. En zijn we bezig met een aantal andere eigenaren in dit gebied om te kijken of we de gebouwen die ze niet meer nodig hebben kunnen overnemen. Dit soort processen duren bij de gemeente altijd best wel lang. Dus vanaf het moment dat we besluiten dat we daar een woonwijk willen gaan ontwikkelen en voordat die woningen echt gebouwd worden daar zit echt een aantal jaren tussen. Je moet eerst met iedereen in gesprek over de verwervingen. We zijn nu bezig een startnotitie te maken. Dat is een document van ongeveer 5 bladzijden waar heel erg op hoofdlijnen geschreven staat wat we hier willen voor woonwijk. Die gaat dit najaar of volgend voorjaar naar de gemeenteraad. Dat is de start van de verdere planvorming, waarbij ook de omgeving altijd betrokken wordt. Dus dan gaan we ook avonden als deze organiseren in de vorm van ronde tafels waarbij iedereen die wil kan meedenken over wat hier gaat gebeuren. Vanaf dat moment start ook de omgevingsplanwijziging. Daar gaat een aantal jaren overheen. Dan heb je nog de mogelijkheid om bezwaar- en beroep te maken daarop. Er zitten een aantal jaren tussen het moment dat je

het voornemen hebt om ergens een mooie nieuwe wijk te gaan realiseren en de daadwerkelijke realisatie.

Het tweede onderwerp waar ik verantwoordelijk voor ben is de opvang van vluchtelingen. We zijn nu als gemeente een aantal maanden eigenaar van de gebouwen hier op het terrein. En toen zijn we gaan kijken hoe kunnen we dit de komende jaren zo goed mogelijk gaan inzetten. Wat zou hier een goede invulling voor zijn.

Je hoeft het nieuws maar aan te zetten en je ziet dat er een enorm tekort is aan opvangplekken voor mensen die gevlucht zijn. Het is ongelooflijk onrustig in de wereld. En waarschijnlijk gaat dat helaas nog wel een aantal jaren duren. En als stadsbestuur voelen wij een grote verantwoordelijkheid om een veilig thuis te bieden aan mensen die vluchten voor oorlog en geweld. We vangen op dit moment in Arnhem ongeveer 2000 vluchtelingen op via het COA. Dat zijn vluchtelingen uit heel de wereld behalve uit Oekraïne. Voor de opvang van Oekraïners zijn we als gemeente zelf verantwoordelijk. We vangen op dit moment 750 Oekraïners op. Dat zijn behoorlijk wat mensen die we opvangen. Het positieve is dat dit over het algemeen heel erg goed gaat. Dus als deze locatie hier volgend jaar wordt geopend en we zijn ook bezig met poli Zuid, dan hebben we volgend jaar 10 locaties waar we vluchtelingen opvangen van heel groot zoals de schepen aan de Nieuwe Kade tot heel klein waar alleen maar kinderen wonen met begeleiding. En we hebben dan 5 locaties waar we Oekraïners opvangen. In vergelijking met andere gemeenten zijn dat relatief veel mensen. En kunnen we dat ook doen omdat we merken dat er veel steun is vanuit de Arnhemse bevolking. We organiseren vaker avonden als deze. De opkomst is nog nooit zo groot geweest.

Wat we merken is dat er altijd een groep mensen is die het er echt niet mee eens is. Daar gaan we altijd met elkaar het gesprek over aan en proberen zoveel mogelijk vragen te beantwoorden. En zijn we duidelijk: als gemeentebestuur vinden we dit belangrijk. En de meerderheid van de gemeenteraad steunt ons daarin. Je hebt ook een groep mensen die het hartstikke goed vinden wat we doen en vragen waar ze zich aan kunnen melden als vrijwilliger. En je hebt een hele grote middengroep die snappen dat dit moet gebeuren, maar is dit wel de beste locatie en ik heb een aantal zorgen en kan ik daarover praten etc. We proberen al die verschillende mensen, hoe je er ook instaat, recht te doen. Waarbij we wel helder aangeven dat wat ons betreft die beoogde opvang er komt. Zowel voor Oekraïners als voor vluchtelingen uit andere landen. Nog een korte toelichting waarom we dat onderscheid maken: Het is op een andere manier geregeld. Als je Oekraïners bent is de gemeente verantwoordelijk voor je opvang. Gemeenten hebben een hogere taakstelling gekregen. Een soort van spreidingswet, maar dan voor Oekraïners. Dit is verhoogd van 750 naar 1000. En daarom zijn we afgelopen maanden gaan kijken op welke plekken in Arnhem zouden we die extra opvang kunnen realiseren. In Poli Zuid komt een opvangplek voor 130 Oekraïners voor een periode van 6 jaar. Samen met het aantal dat hier komt, voldoen we aan die extra opgave.

Omdat we in Arnhem positieve ervaringen hebben met de opvang van andere vluchtelingen door COA maken we hier in dit gebouw een gecombineerde opvang. De gebouwen zijn daar ook wel geschikt voor.

We zitten relatief vroeg bij elkaar. Omdat we nog veel moeten uitwerken, ook samen met het COA. Het moment dat er ook daadwerkelijk mensen opgevangen gaan worden is waarschijnlijk zomer volgend jaar. Ook omdat er nog verbouwd moet worden aan de gebouwen. Maar we vinden het belangrijk om al snel met jullie als buurtgenoten in gesprek te gaan en uit te leggen wat we van plan zijn. Ook om van jullie te horen wat de zorgen zijn of de goede ideeën die jullie

hebben. Zodat we het samen een succes kunnen maken. We hebben een aantal jaren geleden in de Koepel opvang gehad, die werd gedragen door de buurt. Dat wordt op het gemeentehuis vaak als voorbeeld genoemd. Dus ik hoop van harte dat dat hier ook gaat lukken. En dat we met elkaar, of je nu voor- of tegenstander bent, terug kunnen kijken op een goede periode.

2. *Vraag: ik heb een brief gekregen en begrijp dat er over die informatie geen gesprek mogelijk is.*

Wethouder Paul Smeulders: Zeker, en dat is mijn ervaring in de afgelopen jaren, dat we duidelijk aangeven waar we gesprek over kunnen voeren en wat nog mogelijk aangepast kan worden. En wat voor ons vaststaat. En voor ons staat vast dat we hier vluchtelingen gaan opvangen. Hoe we dat gaan doen en op welke manier, gaan we graag over in gesprek.

3. *Vraag: de kaders en de aantallen, daar is niet over te praten?*
Nee, dat staat vast.

4. *Vraag: Waar valt dan wel over te praten?*

Over heel erg veel. Over wat er nodig is om te zorgen dat we dit op een goede manier met elkaar gaan doen. Voorbeeld van Schuytgraaf, daar heeft de buurt meegepraat over de positie van de portocabins die daar geplaatst werden. Daar hebben we met papiertjes en de wijk gekeken hoe kunnen we de units zo goed mogelijk neer zetten zodat buurtbewoners zo min mogelijk overlast ervaren. Hoe kunnen we het doen met het groen dat er tussen staat. Hoe kunnen we speeltuin zo aanleggen dat ook kinderen uit de buurt er gebruik van kunnen maken. Dus er valt over heel veel te praten maar wil niet de verwachting wekken dat het besluit zelf ter discussie staat.

Programmamanager Thor Smits: We zijn nog vroeg in het proces en hoe precies de verbouwing gaat plaatsvinden zijn we nog druk mee bezig. We noemen zomer 2025, maar mensen in de bouw waarschuwen om geen datum te noemen. Het vergunnings- en bouwproces kan langer duren dan verwacht. We zijn nog aan het schetsen met de plattegronden en kunnen we nu nog niet laten zien. Welke type kamers komen er, wat en waar zijn de algemene ruimtes etc.

Thor Smits legt aan de hand van de luchtfoto uit om welk gebouw het gaat. Een gebouw met meer ruimte dan je aan de buitenkant verwacht. Een gebouw dat zich leent om zowel opvang voor COA vluchtelingen als Oekraïners te realiseren. Dat gebeurt niet door elkaar. De opvang Oekraïners is zoals gezegd verantwoordelijkheid van de gemeente en dat besteden wij uit aan het Leger des Heils. Alle overigens vluchtelingen worden opgevangen door het COA.

De vleugel die aangewezen is voor opvang voor Oekraïners leent zich het best voor een zelfstandige vorm van wonen. In tegenstelling tot COA vluchtelingen waarvan de verwachting is dat hun verblijf tijdelijk zal zijn voor ze klaar zijn met hun procedure en terugkeren naar land van herkomst of bij verlening van het asiel doorstromen naar eigen woonruimte. Voor Oekraïners ligt dit anders. Aanvankelijk leek hun verblijf kort te zijn. Dat blijkt allemaal langer te gaan duren, zonder enig zicht op een woning. Want Oekraïners hebben niet het recht op een woning in Nederland zoals dat voor statushouders wel geldt. Daarom willen we voor de Oekraïne opvang wat zelfstandigere woonruimte creëren, waar ze ook zelf kunnen koken.

De andere grote vleugel wordt opvang door COA. Met in het midden, waar onder andere de gymzaal zit, gemeenschappelijke ruimte met ook ruimte voor interactie met de buurt. Dat er ruimte is voor activiteiten met en voor vluchtelingen maar ook voor de buurt zelf. Dat zijn grofweg de plannen. Er zijn wat schetsen waarop de aantallen gebaseerd zijn, 110 Oekraïners en ongeveer 220 andere vluchtelingen. Die aantallen kunnen nog wat bijgesteld worden afhankelijk van het exacte bouwplan.

Dan het proces: Deze planning is onder voorbehoud. We hebben wel de ambitie om er grote en snelle stappen in te zetten. Eerst moet nu het bouwplan uitgewerkt worden. Evenals het ontwerp van de buitenruimte. Dan moet de vergunning aangevraagd worden. Opvang vluchtelingen past niet in het huidige bestemmingsplan. Er moet een afwijking omgevingsplan gevraagd worden en een bouwvergunning. Die procedure moet doorlopen worden. Op het moment dat de vergunning wordt aangevraagd en bij positief besluit van gemeente gaat er ook een bezwaartermijn in. Op overheid.nl kun je je adres ingeven en dan aangeven dat je berichten/meldingen wilt hebben over aanvragen van vergunningen in jouw omgeving.

Als ge vergunning wordt verleend zou het mooi zijn als er meteen gestart kan worden met de verbouwing. Dat wordt gedaan door het COA, die de ruimte voor de Oekraïense opvang dan weer teruggeeft aan de gemeente na de verbouwing. COA doet het bouwproces. We hopen dat het snel opgeleverd kan worden. We zorgen ervoor dat als de datum van ingebruikname bekend is, u daarvan op de hoogte wordt gesteld.

De uitnodiging van deze bijeenkomst is vooral op Heijenoord gericht. Er blijkt ook veel belangstelling te zijn van de andere kant van de Amsterdamseweg, meer dan we verwacht hadden. Uiteraard worden alle websites van de omliggende wijken voorzien van de informatie. Einde presentatie staat een dia met mailadres dat u kunt gebruiken voor vragen:

5.1.2e @arnhem.nl

Thor Smits stelt de aanwezige partijen voor:

COA, Leger des Heils, Vluchtelingenwerk

Van de gemeente: team Vluchtelingen, Team Leefomgeving, Team Gebiedsontwikkeling en de wijkagenten.

5. *Vraag: zijn jullie van plan postzegelbestemming op terrein te plaatsen? Tijdelijk bestemming aan klein stukje van de stad.*

Thor Smits: de term postzegelbestemming gaat niet meer op met komst nieuwe omgevingswet. Het wordt een tijdelijke afwijking van het omgevingsplan.

6. *Vraag: Een vraag over de aantallen. verplaatsen we van schepen naar deze locatie of zijn het extra plekken?*

Wethouder Smeulders: vooralsnog gaat het over extra plekken. Schepen verlengd tot eind volgend jaar. We bekijken het per jaar of we gaan verlengen en hoeveel. Nood is nog hoog. Ik vind de vluchtelingenschepen niet ideaal, mensen wonen daar al een paar jaar, klinkt heel leuk zo'n riviercruiseschip, maar als je daar 2 jaar woont, in een kleine kamer, die je vaak ook nog deelt met een onbekende en weinig gemeenschappelijke ruimtes. Dat is niet hoe we dat zouden willen doen. Als ik moet kiezen tussen ter Apel buiten slapen of de schepen, dan kies ik toch voor de schepen. Uiteindelijk willen we af van de opvangschepen en willen we naar landlocaties, zoals hier. Dit wordt een tijdelijke locatie voor 5 jaar. Onze ambitie als gemeente is om naar permanente locaties te gaan. We hebben 1 permanente locatie aan de Groningensingel sinds 1994. AZC Elderhoeve was tijdelijk, maar is nu besloten permanent te maken. Dat wordt sloop en nieuwbouw. En Rijnpark, de nieuwe gebiedsontwikkeling, nu vooral rangeerterreinen gaan we 7000 woningen toevoegen. Daar komen ook 2 AZC's, 1 voor 2030 (450 mensen) en 1 erna (350 mensen). Tot die tijd zijn tijdelijke locaties nodig, zoals deze. Waarbij ik wil benadrukken dat de locatie hier ook echt tijdelijk is, omdat we hier woningbouw gaan realiseren. Dat is onze inzet als gemeente.

7. *Vraag: NH hotel daar zijn ook plannen toch? Is dit er bovenop?*

Wethouder Smeulders: ja, dat klopt. Het is en en. We proberen de opvang zo goed mogelijk te spreiden over Arnhem. En het verwijt dat we heel veel hebben gekregen, is dat we met name in de kwetsbare wijken vluchtelingen hebben opgevangen. Als je kaart neemt, dan klopt dat niet helemaal, maar meer kwetsbare wijken zijn wel oververtegenwoordigd. We kijken nu in de krachtiger wijken, zoals Heijenoord, of we daar vluchtelingen kunnen opvangen. Klopt NH hotel en deze locatie en dit liggen niet ver uit elkaar. Wij denken dat dit qua draagkracht moet kunnen. NH hotel is voor 2 jaar. Dat is heel duidelijk afgesproken met het COA. Dan wordt het hotel opgeknapt en weer als hotel in gebruik genomen in het hogere segment.

8. *Vraag: wel interessant want idd, deze wijk heeft idd draagkracht. Maar het zijn wel flinke aantallen. Ben benieuwd naar de ideeën van gemeente en partijen hier.*

COA, 5.1.2e: Er is nog geen locatiemanager bekend voor deze locatie. Hij legt uit over het dagelijks leven van mensen in de COA opvang. Locatiemanager van de AMV Locatie Old Dutch doet dit ook. Samenvattend: er zijn veel activiteiten zoals jongeren die naar school gaan, taallessen, begeleiden naar werk en activiteiten om bewoners goed in beeld te krijgen en houden. Er zijn veel disciplines bij betrokken. Thor Smits: Naar aanleiding van de vraag over de aantallen en is dat niet heel veel: In Elderhoeve worden er 350 mensen opgevangen, Op de schepen ongeveer 1200. Om de aantallen in perspectief te plaatsen.

9. *Vraag: U zegt het is tijdelijk. Hoe kun je nu als bestuurder weten wat er over 5 jaar gaat gebeuren? Knappe belofte. Hoe stellig kun je nu zijn het is voor 5 jaar? Elden was tijdelijk en wordt nu ook permanent. Hoe zeker is uw belofte die u hier nu doet?*

Wethouder Smeulders: Ik snap die vraag heel goed. Het grote verschil met Elden is dat we deze gronden als gemeente hebben aangekocht om hier woningbouw te realiseren. Dat over een paar maanden een startnotitie in de gemeenteraad voorligt om daar de kaders voor vast te stellen. Die gronden hebben we niet voor niks gekregen, daar stoppen we als gemeente heel veel geld in. Daar gaan we op toelagen want woningbouw kost geld. Maar we vinden het realiseren van huizen belangrijk. Dat geld moet deels terug komen. Dat doen we door hier woningen te realiseren. Het is voor mij echte geen discussie dat dit een woningbouwlocatie gaat zijn. Ook omdat het een van de weinige nog geschikte woningbouwlocatie in Arnhem West is. Als je kijkt op welke plekken in West nog kunnen 'inbreiden', zoals we dat noemen, dat zijn er heel weinig. Op de meeste plekken staan al huizen en we hebben veel parken/groen en daar willen we niet bouwen. We vinden wel dat de woningen zo eerlijk mogelijk over Arnhem moeten worden verspreid. We hadden het al over minder krachtige wijken. In verhouding zijn veel sociale huurwoningen in Arnhem Oost, amper in West. Zelfs wijken zonder sociale huur. Afgelopen jaar ook woonvisie vastgesteld. Daarin staat ook dat we sociale huur meer over stad moeten gaan spreiden. Een van de uitgangspunten, in wijken zoals deze, als daar ruimte komt, dat daar minimaal 60% sociaal gebouwd, dat heeft de raad al vastgesteld. Dit is in west de enige locatie waar we als gemeente grip op hebben om dat te kunnen gaan realiseren. Dus daarom is deze plek voor ons ook extra waardevol.

10. *Vraag: Bij bouwen van huur- of koopwoningen worden er aanpassingen aan de voorzieningen in de buurt meegenomen. Nu komen er 500 mensen te wonen en wordt er niks aan de wijk aangepast. Hoe gaat dat gebeuren als er qua voorzieningen weinig gaat veranderen?*

Wethouder Smeulders: Een begrijpelijke vraag. Als we kijken naar de voorzieningen in deze wijk zouden deze mensen erbij moeten passen. Enige punt in de voorbereiding waar

het geregeld over gaat is de mobiliteit, omdat dat een onderwerp is dat in deze wijk speelt. Bus staat onder druk, brug en straten zijn al stevig belast. Nemen we in de uitwerking mee, hoe kunnen we daar zo goed mogelijk op sturen binnen de mogelijkheden die we hebben. Met betrekking tot eventuele overlast: onze ervaring op andere locaties is dat de aantallen in eerste instantie fors klinken maar als het ingeregeld is en werkt, de overlast die mensen er varen zeer beperkt is. We kunnen dat hier pas over 1-2 jaar beoordelen, maar dat is de inschatting die we maken met andere professionals op basis van onze ervaringen.

11. *Vraag:* Ik hoor niks over de psychologische kant van het verhaal. Die mensen hebben enorm trauma opgedaan in oorlogsgebied en daar hoor je niks over. Dat doet toch ook iets met en wijk. Hoe ga je daar mee om?

Vluchtelingenwerk: Wat fijn is op locaties is daar ook GZA aanwezig, een huisarts op locatie als het ware. En een praktijkondersteuner. Als die trauma ziet, verwijst door. Er is zorg voor deze mensen. De rol van Vluchtelingenwerk: we geven juridische ondersteuning tijdens de asielprocedure. En we kijken ook of mensen niet dusdanig getraumatiseerd zijn zodat ze aan IND niet goed hun verhaal kunnen vertellen. Bijv. homoseksueel die gevlucht is maar bedreigd, wij ondersteunen dan gesprek met IND in samenspraak met de zorginstanties.

Wethouder Smeulders vult aan: Er is gezondheidszorg aanwezig en ook geestelijke gezondheidszorg. Daar zijn soms wachtlijsten voor, net zoals voor Nederlanders. We proberen mensen de hulp te bieden die ze nodig hebben. En dat is ook geregeld. Ook op deze locatie wordt dat geregeld.

12. *Vraag:* ik deel de zorgen van de meneer achter mij. Het feit dat de gemeente voor projectontwikkelaar speelt, slecht plan. Tijdelijke locatie die dan plotseling toch definitief wordt. De gemeente verwerft gronden en is daarmee heer en meester.

Mijn vraag aan 5.1.2e *COA: De minderjarigen wordt Nederlands geleerd. Wordt dat bij volwassenen ook gedaan? Integratie van levensbelang. Mensen moeten deelnemen aan de maatschappij.*

COA 5.1.2e : jazeke. Voor vergunningshouders gebeurt dit met een NT2 training door docenten. En als je geen verblijfsvergunning hebt, wordt ook NL door vrijwilligers gegeven.

Wethouder Smeulders: Ik ben heel blij met uw vraag. Dat hebben we nog onvoldoende benadrukt. Het gaat heel vaak over de aantallen die we opvangen in Arnhem. Wat wij minstens zo belangrijk vinden en met het bestuur van COA hebben afgesproken, is dat iedereen die in Arnhem wordt opgevangen vanaf de eerste dag kan meedoen. Afgelopen jaren, vooral door landelijk beleid, niet mogelijk gebleken. Ook in het verleden zijn veel dingen georganiseerd. Maar met de vaak langer wordende procedures, zaten mensen lang niets te doen in het AZC omdat je bijv. niet mocht werken. Gelukkig is dat nu aangepast. Wat we als gemeente Arnhem zeggen is dat iedereen vanaf dag 1 mag mee doen. We proberen mensen zo snel mogelijk taal te leren, zo snel mogelijk naar werk gaan begeleiden, betaald- of vrijwilligerswerk. Alle grote locaties hebben een meedoenbalie van Rijnstad, die gerund wordt door vrijwilligers en waar bijvoorbeeld alle sportverenigingen zich aan kunnen aanmelden. Zodat vluchtelingen zo snel mogelijk kunnen integreren. Sportbedrijf Arnhem heeft een programma opgesteld zodat vluchtelingen kunnen sporten, vaak ook bij sportclubs. Ook al spreek je de taal niet, voetballen kan vaak wel en zo leer je ook de taal en leer je Nederlanders kennen, vrienden te maken. We zijn bezig met cultuur om hetzelfde te doen. Alles gericht om mensen die er al zijn en vreselijke dingen achter de rug hebben, zo snel mogelijk

Arnhemmer te laten worden. Wij besluiten niet of mensen hier mogen blijven of niet, IND en Den Haag gaan daarover. Wij gaan wel over hoe we mensen opvangen. We willen dat op een manier doen dat als ze hier mogen blijven 80% van de mensen, zo snel mogelijk integreren en zo kort mogelijk een uitkering hebben.

13. *Vraag: Maar MOET het? Of MAG het? Communicatie is van levensbelang. MOET men een inburgeringscursus doen?*

Wethouder Smeulders: als je gaat inburgeren, MOET dat. Dat is wettelijk vastgelegd. Maar door de wachttijden in de procedures, willen wij dat mensen al aan de slag kunnen. Wij willen ze vanaf dat moment al bij de hand te pakken. Ze een netwerk laten creëren, de taal te laten leren, betaald of vrijwillig werk te laten doen. Is tot op heden niet gebruikelijk in Nederland. In Arnhem zetten we daar vol op in. En voor ons een randvoorwaarde om mensen hier op te vangen. Is t allemaal perfect? Nee helaas niet zo en niet gebruikelijk. Maar in Arnhem lopen we daarmee voorop, mensen vanaf dag 1 volwaardig mee te laten doen. En sommige zijn gemotiveerder dan anderen, vorige week pluimen uitgereikt aan mensen die in 1 jaar Nederlands hebben geleerd of geïntegreerd zijn. Daarmee zijn ze een voorbeeld voor anderen. Je merkt dat mensen zo snel mogelijk Nederlands willen leren en mee willen doen.

14. *Vraag: We wonen in een wijk met 1200 mensen, hoe kom je op 330 mensen? Hoe ga je integratie makkelijk maken. Wat gebeurt er overdag en voorkom je dat speelveld hangplek wordt? Dat is een zorg van mensen met jonge kinderen in deze wijk.*

Wethouder Smeulders: Er worden overdag ook veel activiteiten georganiseerd. Meedoenbalies, taallessen. Het is onze inzet dat mensen overdag ook zoveel mogelijk te doen hebben. Verplichte onderdelen die mensen moet doen voor hun procedure, maar ook op ingezet dat mensen zo veel mogelijk doen. Qua aantallen: we hebben gekeken hoeveel zouden er in het gebouw passen. Zo zijn we op 330 gekomen. Integratie is niet alleen met Heijneoord of dit stukje van Arnhem. VDZ als voetbalclub doet ongelooflijk veel met vluchtelingen. Die hebben bijvoorbeeld ook hele teams met vluchtelingen. Dat is één van de vele voorbeelden die door de stad gedragen worden. Ik verwacht dat redelijk veel vluchtelingen naar Rozet gaan om de taal te leren. Dat zijn allemaal dingen binnen of buiten de wijk waar gebruik van gemaakt kan worden.

15. *Vraag: Is er een idee over het profiel van de mensen die er komen, aandeel gezinnen en niet gezinnen.*

Wethouder Smeulders: Daar zijn we over in gesprek met het COA. Dat kan nog verschillende kanten op. Er is behoefte aan opvang voor AMV, alleenstaande minderjarige vluchtelingen. Arnhem staat daar niet onwelwillend tegenover maar onderwijs moet dat wel aankunnen. Daar voeren we gesprekken over met COA. Waar is behoefte aan vanuit ter Apel en wat kunnen we als stad bieden om te zorgen dat juist mensen vanaf de eerste dag mee kunnen doen. Het is een locatie die op zich geschikt is voor gezinnen, daar kijk je wel naar. Maar ik vind het lastig om nu al te beloven, daar komen gezinnen.

Bij de Oekraïne opvang bepalen we dat zelf als gemeente. Eerst mogen de mensen uit de gastgezinnen doorstromen. Als je al 2 of 3 jaar iemand opvangt in je huis is dat best wel intens. En ongelooflijk veel respect voor mensen die dat doen. En dan krijgen ook de mensen die nu op een andere opvangplek in Arnhem wonen, zoals de schepen, de kans om door te stromen. Waarom vooral de bewoners van de schepen belang hebben om door te stromen is, omdat ze daar niet zelf kunnen koken. Dat is een grote wens van mensen met kinderen is uit gesprekken die ik met hen heb gebleken.

16. *Vraag: Over de aantallen in de wijk. We zijn ook mensen kwijtgeraakt uit het Dorp. Dat stelt misschien mensen wat gerust. Mijn vraag is: je vertelde dat er formulieren liggen die je in kunt vullen als je wat wilt doen. Kun je daar nog iets leuks over vertellen? Wat kunnen we dan doen zodat we ons daarop kunnen voorbereiden?*

COA: Er werken op dit moment 7000 mensen bij COA. En we hebben ongeveer 1700 vrijwilligers. En zonder vrijwilligers zouden we het ook niet kunnen. Waar moet je aan denken bij vrijwilligers: Fietsenwerkplaats, taallessen, kooklessen, huiswerkbegeleiding, ondersteuning bij activiteiten, voetbalwedstrijd, tafeltennistoernooi, een kledingwinkel runnen. Alle ideeën zijn welkom. Die hebben we ook hard nodig. Zeker ook in de dag programmering. Het lukt niet altijd dat medewerkers tijd hebben om een sportactiviteit te doen. En dan zijn vrijwilligers die bijvoorbeeld een loopgroepje beginnen om te trainen voor de 4-daagse of de marathon van Rotterdam etc. van harte welkom. Er is genoeg te doen. Ook als ik nu iets niet genoemd heb, maar je hebt een idee, alles in het kader van bezig zijn en om hun gedachten te verzetten. Afleiding is vaak, met alles wat ze hebben meegemaakt, van wezenlijk belang. Vrijwilligers: van harte welkom!

Leger des Heils: Ook bij ons is er van alles te doen op gebied van vrijwilligerswerk. We zetten ook in op participatie vanaf dag 1 en taalonderwijs is daarin belangrijk. Onze bewoners hebben veel baat bij buurtbewoners die met hen het Nederlands oefenen. Dat gaat supergoed tot nog toe.

Wethouder Smeulders: We hebben op dat vlak ook veel organisaties zoals Buddy to Buddy en Vluchtelingenwerk in Arnhem die dit al jaren doen en werken met vrijwilligers.

Vluchtelingenwerk: Een korte aanvulling. Op asiellocaties is Vluchtelingenwerk altijd aanwezig voor juridische vragen. Daar kun je altijd bij ons ook vrijwilliger worden. Je krijgt dan een uitgebreide training. Ik heb 5.1.2e bij me, één van de Arnhemse Helden, die zeer snel is geïntegreerd. Dus mocht je daar vragen over hebben, dan kun je die aan 5.1.2e stellen na afloop.

17. *Vraag: Met dit soort aantallen hebben we het ook over mensen die voornamelijk te voet door de wijk gaan marcheren. Ik maak me druk om het sluijverkeer. Hoe gaan jullie dit indammen. Zeker als er meer wandelaars met kinderen komen.*

Wethouder Smeulders: Ik denk dat we een hele avond kunnen organiseren over mobiliteit in Heijenoord. Op dit moment wordt ons duurzaam mobiliteitsplan behandeld in de gemeenteraad. Met oog op de tijd wil ik u daarnaar verwijzen. Ook ons team leefomgeving zijn onze oren en ogen in de wijk. We weten dat mobiliteit een onderwerp is dat hier echt leeft. We sturen daar volledig op. We kijken wat daar op korte termijn mogelijk is. Maar veel van die maatregelen zijn pas op lange termijn.

18. *Vraag: Kort samenvattend: dit leeft hier vanavond: veiligheid, toezicht en handhaving. Met alle activiteiten die georganiseerd gaan worden, die mensen gaan rondzwerven.*

Opmerkingen uit publiek: Praat u voor uzelf en praat niet namens mij.

Wethouder Smeulders: op iedere avond die we hebben worden vragen gesteld over veiligheid. Op de locatie zelf is het COA en het Leger des Heils verantwoordelijk voor de veiligheid. Op het moment dat volgend jaar duidelijk is wanneer de opvang open gaat, ontvangen alle mensen die een uitnodiging hebben gehad, een brief waarin dat staat. En daar staan ook de contactgegevens in voor het geval dat er overlast is of u zorgen heeft. Een emailadres en telefoonnummer waarmee u daarover contact kan hebben. Zodat het zo snel mogelijk wordt opgelost. Daarnaast zullen we ook, als het de spuigaten uitloopt, wat niet onze ervaring is, met onze afdeling veiligheid en de politie kijken wat we daaraan kunnen doen.

Onze ervaring is dat het op heel veel plekken goed gaat.

En rondzwerven vind ik zelf niet de beste term, omdat het mensen zijn die hier gaan wonen. En die gaan ook naar de sportclub en ook naar school en naar hun werk. Net zoals u en ik dat doen.

19. *Vraag: is het nog mogelijk om over een half jaar ofzo een nieuwe bijeenkomst te organiseren? Want het duurt nog hartstikke lang. Dan is er iets meer bekend. Nu kunnen er nog veel vragen niet beantwoord worden, die wel leven. Ik woon hier in de wijk en denk dat ik graag wat wil doen, maar ik kan dat nu nog niet bekijken. Dan kan je bijv. in maart opnieuw iets organiseren voor integratie in de wijk. Destijds in de koepel is er verduveld weinig overlast geweest. Daar hebben we als wijk hard voor gewerkt, maar dat kan weer een keer.*

Wethouder Smeulders: Heel fijn 5.1.2e Dank u wel. Ik vind dat een heel goed idee.

Volgens mij moeten we dat gewoon doen. Dat als we iets meer zicht hebben op wanneer het hier gaat plaats vinden, dat we dan nog een keer in dezelfde setting iedereen uitnodigen om mee te komen praten.

20. *Vraag: Ik wil specifiek aandacht vragen voor het natuurgebied dat grenst aan deze locatie. Het is in ieder geval fijn voor de mensen die hier komen, dat ze in deze omgeving, in plaats van bijvoorbeeld op de boten, opgevangen worden. Dit is wel een fijne omgeving. Maar er komt ook nog een extra druk op het recreatie gebied waar wij allemaal vrijwel dagelijks recreëren. Is er een plan of schets van een plan dat het voor hen inderdaad een goede plek blijft. En voor ons ook.*

Wethouder Smeulders: Een heel goed punt en die nemen we mee.

We gaan elkaar over een half jaar terug zien en dan kunnen we die ook verder met u uitwerken.

21. *Vraag: Ik heb een vraag over waar Prisma zat. Dat staat volledig leeg. Wat zijn de plannen? En op de plek van Mariëndaal, bovenaan de Heijenoordseweg, zouden grote woonunits gebouwd worden. Hoe staat het daarmee?*

5.1.2e Verantwoordelijk vanuit de gemeente voor de herontwikkeling. Beide locaties vormen onderdeel van de startnotitie. De plekken waar in de toekomst ruimte is voor een nieuwe functie: wonen. De startnotitie wordt eind dit jaar gemaakt. De huidige gebouwen zijn verouderd. En gaan dus op termijn gesloopt worden. En er wordt nagedacht over wat er op die plek komt. Wat voor woningen. De nieuwe Prisma school is vrij recent opgeleverd en is nu alweer te klein. Die moet uitbreiden en ook in de directe nabijheid van het gebouw ivm de kinderen die daar naar school gaan en de zorg die ze nodig hebben. Al dat soort dingen gaan meegenomen worden in die startnotitie. Zoals ook het onderwerp mobiliteit en ontsluiting en het parkeren.

Wethouder Smeulders: En het kwetsbare groen dat we goed moeten beschermen.

22. *Vraag: Is het ook mogelijk dat ook in dat andere gebouw nog plekken komen voor asielzoekers?*

Wethouder Smeulders: dat gaan we niet doen.

23. *Vraag: Ik mis nog de combinatie. We komen hier bijeen vanwege de opvang van vluchtelingen, de Oekraïners. Maar dit is voor de wijk een combinatie en dat mis ik. Ik heb het gevoel dat het allemaal aparte afdelingen zijn bij wijze van spreken.*

Wethouder Smeulders: U heeft één groot voordeel. Ik ben voor beiden verantwoordelijk. In de tijd is het anders. Die opvanglocatie gaan we dit jaar de vergunningen voor aanvragen. En hopelijk volgend jaar zomer gaat het open. Voordat we daar woningen gaan bouwen, zijn we echt 5 jaar verder. Eerst is de gemeenteraad aan zet. Zij mogen aan de voorkant eerst de kaders vaststellen op hoofdlijnen. Dat is vervolgens de input om met de omgeving en alle betrokkenen gesprekken te gaan voeren. Dat gesprek gaat de komende jaren gevoerd worden. Dat is eerder over een half jaar dan nu.

24. *Vraag: Heijenoord is zwaar belast met verkeer. En hoe gaat het met bouwverkeer, aanlevering van goederen en dat soort zaken? Het geluk is dat het aan de Heijenoordseweg is. Mijn voorstel en eigenlijk vind ik het een verplichting die moet gebeuren. Alle inkomend vrachtverkeer en busjes via de Amsterdamseweg naar de Heijenoordseweg en direct weer terug naar Amsterdamseweg en niet door de wijk.*

Wethouder Smeulders: We hebben vanmiddag dit voor besproken en dit was één van de dingen die we ook bedacht hebben. Dit gaat de inzet zijn.

25. *Vraag: Volgens mij is er nog een bezwaarprocedure. Probeert u die daarmee gelijk van tafel te vegen?*

Wethouder Smeulders: Helemaal niet. We zijn in onze presentatie begonnen met de procedure waarbij we de bezwaarprocedure hebben uitgelegd. Dus die is er en kan gebruik van gemaakt worden.

26. *Vraag: Kunt u ook voor Hoogkamp en Sterrenberg een info bijeenkomst organiseren?*

Wethouder Smeulders: Daar gaan we geen aparte bijeenkomst voor organiseren. Die informatie is wel voor iedereen beschikbaar. We kijken per locatie wie het meest direct betrokken zijn. We hebben ruim 1000 brieven gestuurd. En via de gebruikelijke gemeente kanalen worden mensen geïnformeerd.

Thor Smits: en via de website van de Penseelstreek

27. *Vraag: De Amsterdamseweg is kunstmatig gekozen. Ik zou het iets ruimer nemen.*

Thor Smits: waarvan akte.

Wethouder Smeulders dankt iedereen voor de komst en de betrokkenheid. We gaan elkaar over een tijdje weer zien. Als u nog vragen heeft, kom dan nu even naar ons toe.

Verslag

Datum: maandag 19 januari 2026

Locatie: wijkcentrum Bakermat, Izaak Evertslaan 11

Onderwerp: update opvanglocatie Heijenoord

Genotuleerd: 5.1.2e, 5.1.2e en 5.1.2e

Verslag tekst:

Thor Smits (programmamanager Opvang Vluchtelingen) is gespreksleider en heet iedereen van harte welkom. Hij legt uit dat deze avond in wijkcentrum Bakermat is georganiseerd, omdat de capaciteit van de zaal van de vorige bijeenkomst te klein was. De vrijwilligers van wijkcentrum Bakermat worden bedankt voor hun bijdrage om deze avond mogelijk te maken.

Inleiding

Thor Smits, Gemeente Arnhem:

Op het podium vanavond zijn ook aanwezig: burgemeester Ahmed Marcouch, wethouder Paul Smeulders, 5.1.2e en 5.1.2e beiden van het COA.

In de zaal zijn collega's, die veel met vluchtelingen te maken hebben.

We willen graag in gesprek met u, uw vragen beantwoorden en uw suggesties meenemen.

Grotendeels gebeurt dit plenair en daarna is er gelegenheid om de vragen die nog niet beantwoord zijn te stellen en door te praten.

Waarvoor zijn we bij elkaar? Wat is er nu precies besloten? Er zijn vooraf al veel vragen gesteld, die gaan we langslopen. Dan kan daarna de meeste tijd gaan naar de vragen die nog bij u leven. Ik zal dat eerste gedeelte zelf doen over het besluit dat genomen is en de aanpassingen die gedaan zijn sinds de vorige keer dat we elkaar gesproken hebben.

Vervolgens zullen 5.1.2e en 5.1.2e ingaan op een aantal vragen die te maken hebben met hoe zo'n locatie georganiseerd is. Wat doen bewoners overdag, welke voorzieningen zijn er, hoe wordt er omgegaan met overlast veroorzakende bewoners en hoe er met de buurt samengewerkt wordt. Er zijn twee vertegenwoordigers van het COA, omdat er reguliere opvang is en ook voor minderjarigen. Wethouder Smeulders zal ingaan op de vraag: Waarom is dit zo besloten? Wat is Meedoen vanaf dag 1 en waarom doen we dit?

Burgemeester Marcouch zal over de veiligheid in de omgeving spreken.

Nadat we met elkaar in gesprek zijn geweest leg ik in een sheet uit wat het vervolg is.

We geven ook ruimte aan de behoefte die vorige keer is uitgesproken: hoe kan ik bijdragen aan de opvang. Er zijn organisaties aanwezig waarmee u dat gesprek later vanavond kunt voeren.

Het besluit

Maar eerst het besluit zoals dat genomen is en waarvoor we nu bij elkaar zijn.

We zijn in Arnhem-West, in Heijenoord aan de Heijenoordseweg, de voormalige gebouwen van Klimmendaal. Op de luchtfoto in de presentatie wordt aangegeven om welk gebouw het gaat.

De bedoeling van de gemeente is gebiedsontwikkeling, woningbouw in dit gebied. Daarvoor worden veel gebouwen aangekocht. Dit gebouw is er eentje van. Dat is enige tijd geleden

verworven.

Wat is daar nu over besloten? Daarover is besloten dat voor een periode van 5 jaar die gebouwen tijdelijk gebruikt mogen worden voor opvang. Waarom 5 jaar: De gebiedsontwikkeling kost tijd en daarom kunnen we die gebouwen voor de komende 5 jaar inzetten voor de opvang van 305 vluchtelingen, waarvan 50 alleenreizende minderjarige vluchtelingen.

*Vraag: wordt er een **verslag** gemaakt?*

Ja, er wordt een verslag gemaakt van de avond en de sheets worden ook meegestuurd.

Het huidige plan wijkt af van wat er een jaar geleden besloten is. Toen kwamen we bij u met bijna hetzelfde verhaal, maar toen ging het nog om 110 Oekraïners en 220 asielzoekers en statushouders. Waarom is dat veranderd en waarom heeft dat zo lang geduurd?

Kort na de vorige bijeenkomst, waar we vertelden dat de opvang medio 2025 open zou gaan, heeft de provincie heel streng stikstofbeleid vastgesteld. Daar heeft u zeer waarschijnlijk ook een brief over ontvangen van de provincie. Dat beleid houdt in dat er in een bepaalde straal rondom Natura2000 gebieden (o.a. Mariëndaal) niets meer gebouwd mag worden. Als je gaat bouwen stoot je stikstof uit. Daarmee werd eigenlijk een streep gezet door de plannen die we hadden. Er mag niet zomaar een uitzondering gemaakt worden voor de gemeente. We zijn wel in overleg gegaan en dat heeft enige tijd geduurd, maar dit was niet mogelijk. De stikstofuitstoot moest grofweg 0 blijven. Het lastige is dat dat voor de Oekraïne-opvang niet kan. Elke vluchteling moet onderdak hebben. De opvang voor Oekraïners is in de praktijk net wat anders. Zij mogen in Nederland verblijven, maar hebben geen zicht op een permanente verblijfsstatus. Als gewone asielzoeker vraag je asiel aan, en hoop je niet al te lang in de opvang te blijven totdat je antwoord hebt of je in Nederland mag blijven of terug moet naar je land van herkomst. Oekraïners kunnen niet dezelfde procedure volgen als andere vluchtelingen. Zij hebben geen zicht op een verblijfsstatus en dus ook niet op een zelfstandige woonplek. Ze verblijven veel langer in de opvang. Om die reden willen wij dat zij ook binnen de opvang een redelijk zelfstandig leven kunnen leiden. Daarom maken wij opvang die erg lijkt op appartementen. Dat vraagt om een forse verbouwing van zo'n pand. Een verbouwing waarbij er ook in de muren gebroken moet worden. Voor de mensen die het kennen, aan de achterkant zijn er muren/galerijen waar ingangen gemaakt moeten worden om die appartementen te ontsluiten. Dat kan niet binnen de nieuwe stikstofregels.

De opvang voor reguliere asielzoekers is iets soberder. Daar verblijven meerdere mensen bij elkaar op de kamer en worden voorzieningen (douches, keukens) gedeeld. Die opvang is wel te realiseren binnen de muren van het huidige gebouw, zonder dat we aan de buitenkant iets moeten doen. Dat maakt het mogelijk om dit te doen zonder stikstofvergunning.

Wat ook speelt is het verschil tussen Oekraïners en andere asielzoekers: Oekraïners hebben ook auto's en werken ook vaak. Dat betekent dat er aan de Oekraïners meer autobewegingen verbonden zijn. Dat levert meer stikstof op.

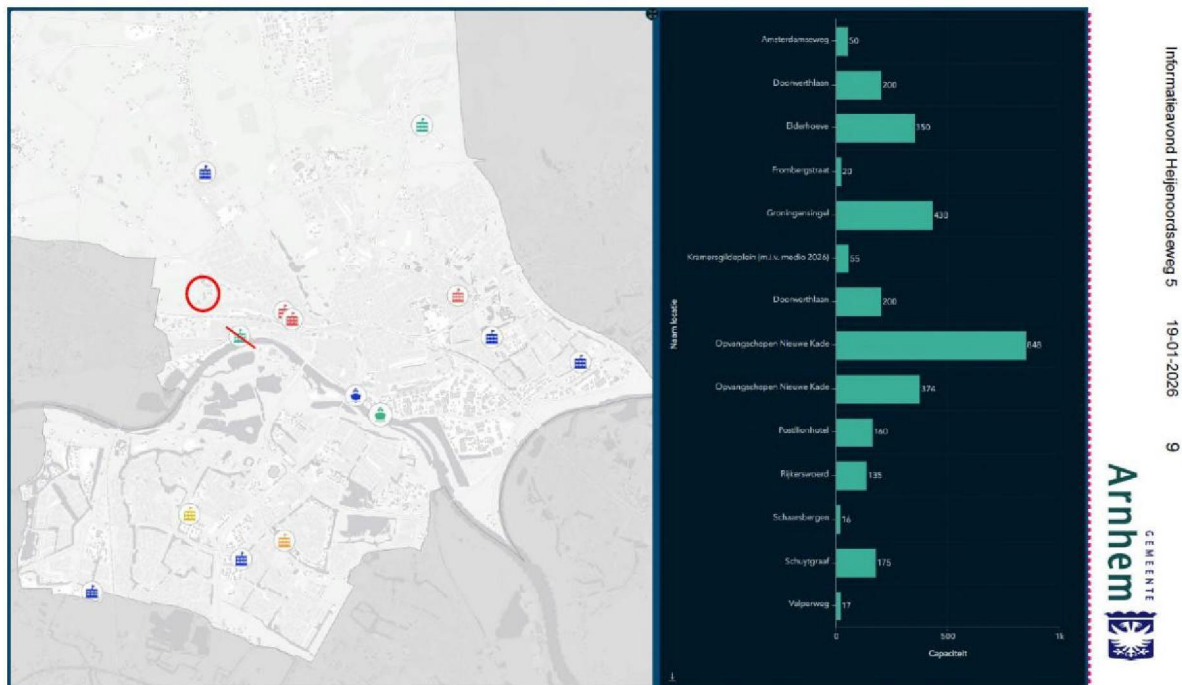
Om deze redenen is ervoor gekozen om het hele gebouw te gaan gebruiken voor reguliere opvang.

Dat betekent niet dat we niets meer doen voor Oekraïners, integendeel. U ziet op deze kaart 14 opvanglocaties waarvan er 4 voor Oekraïense ontheemden zijn. Het aantal dat we daar

opvangen voldoet ruim aan onze taakstelling.

U ziet ook voor de andere (COA) locaties hoeveel personen op elke locatie verblijven. Het is goed om het aantal van 305 voor de locatie Heijenoord in perspectief te zien ten opzichte van de andere locaties. We hebben heel veel van dat soort relatief grote locaties (Arnhem Zuid 350, Groningensingel 400, schepen 850).

Goed om te melden, want daar waren vragen over: Op het moment dat de nieuwe locatie wordt geopend sluit het NH Rijn-hotel.

In dit staatje is opgenomen hoeveel Arnhem realiseert en wat wij moeten doen. Volgens de spreidingswet moeten we 720 vluchtelingen opvangen, nu vangen we er 2075 op. Dat realiseren we onder andere doordat we schepen aan de Nieuwe Kade hebben.

Voor de opvang van Oekraïense ontheemden is de taakstelling voor Arnhem 853. We vangen ongeveer 900 Oekraïners op. En met de nieuwe locatie die er dit jaar in Presikhaaf bij komt, zullen dat er 955 zijn.

Om het in perspectief te plaatsen: niet alle asielzoekers die in Arnhem verblijven mogen nadat ze een status hebben gekregen ook daadwerkelijk in Arnhem gaan wonen. Dat is een aparte taakstelling, voor de huisvesting van statushouders. Voor 2025 hadden we een taakstelling van 312, we hebben er 308 gehuisvest. Bij deze taakstelling doen we precies wat opgedragen is.

Arnhem doet wat het kan:

	Taakstelling	Arnhem
Spreadingswet (asiel)	720	2075
Oekraïense ontheemden	881	900
Statushouders (2025)	312	308

Iedereen moet kunnen meedoen vanaf dag één!

De cijfers lijken wiskundig en klinisch. Maar het gaat om mensen die mee moeten kunnen doen vanaf dag 1. Dat blijkt ook wel uit de organisaties die aanwezig en betrokken zijn.

Voorstellen COA:

5.1.2e en 5.1.2e
5.1.2e werkzaam bij COA als 5.1.2e in Arnhem op de locaties Rijnhotel en Postillion. En we hebben een 'satellietlocatie' met nareizigers.
5.1.2e – ik ben de 5.1.2e
5.1.2e Voorheen op de locatie Old Dutch in het centrum van Arnhem. Deze locatie is gesloten. Nu hebben we een mooi perspectief op Heijenoordseweg.

De COA opvanglocatie voor volwassenen (inclusief gezinnen)

5.1.2e 5.1.2e van het COA:

Goed om te vertellen hoe het COA een locatie runt. We hebben een team dat bestaat uit verschillende functiegroepen.

Woonbegeleiders: doen de dagelijkse woonbegeleiding van de vluchtelingen op de locatie (helpen bij: ik heb een vraag, waar moet ik naartoe). Zij hebben een gidsfunctie voor de vluchtelingen: hoe werkt het in Nederland?

Programmabegeleider: zij lichten zowel in individuele gesprekken als in trainingen het wonen op een COA-locatie toe. Zoals de huisregels van het COA.

Elke asielzoeker wordt geregistreerd in Ter Apel. Daar moet iedereen zich melden die asiel wil aanvragen in Nederland. Vervolgens vindt er een intake plaats en een plaatsingsprocedure. De mensen die wij krijgen komen op een aankomstlijst. Iedereen die op een locatie van het COA binnenkomt krijgt te maken met onze huisregels. Verblijf in de opvanglocatie is vrijwillig. Als je familie of vrienden in Nederland hebt, kun je er ook voor kiezen daar te verblijven. Zij hebben wel

een wekelijkse meldplicht.

Als mensen op onze locatie gaan verblijven, krijgen ze uitleg over de huisregels en binnen het kader van die huisregels wordt er gewoond met elkaar.

Er worden trainingen gegeven over de Nederlandse maatschappij. Er kan Nederlandse taalles gevolgd worden, die gegeven wordt door vrijwilligers. Er is een Meedoenbalie voor betaald en vrijwilligerswerk. Op de locatie is ook vrijwilligerswerk; bewoners kunnen zelf de locatie schoon- en onderhouden.

De programmabegeleiders hebben individuele gesprekken over de vergunningsfase en huisvestingsvragen.

Dan zijn er nog *casemanagers*. Zij volgen met de bewoner de procedure. Als de IND een besluit neemt dan gaat de casemanager in gesprek over terugkeer, want niet iedereen mag blijven, en als men wel in Nederland mag blijven vinden er ook gesprekken plaats over die toekomst.

Dan hebben we ook *huismeesters*, die komen zeker ook op de Heijenoordseweg. Zij gaan over de technische zaken, zoals reparaties en dergelijke.

Met het hele team begeleiden we iedere vluchteling of met een toekomst in Nederland of daarbuiten.

De COA opvanglocatie voor AMV'ers

5.1.2e

5.1.2e

van het COA

Naast reguliere locaties hebben we ook AMV-locaties waar jonger onder de 18 verblijven. Ze zijn ongeveer tussen de 15 en 18 jaar oud. Zij zijn in NL zonder papa en mama. Dat proberen wij met ons AMV-team op te vangen. De jongeren die bij ons wonen hebben een mentor en een voogd. De voogdij wordt gevoerd door onze collega's van het NIDOS.

Als ze bij ons komen wonen krijgen zij een heel programma. En we hebben huisregels. We zijn gewoon een huis. In elk huis zijn er regels waar je je aan moet houden.

Zij krijgen een dagbesteding die intensief is. Ze gaan door de week naar school, kunnen zich inschrijven bij de voetbal (VDZ), waar ook jullie kinderen waarschijnlijk voetballen.

We hebben een samenwerking met de gemeente waarbij er veel mogelijk is op het gebied van kunst, sport en cultuur. Het aanbod is heel divers. Daarnaast werken we intensief samen met andere ketenpartners en daarbij kun je denken aan VluchtelingenWerk. Ook werken we samen met GZA, dat is onze huisartsenpost. Alles wat u thuis in het klein heeft, hebben wij op onze locatie in het groot. Zo kan ik het misschien het beste uitleggen.

De locatie en het besluit

Toelichting wethouder Paul Smeulders

Ontzettend fijn dat jullie in zo grote getalen aanwezig zijn. Veel gezichten die ik herken van de vorige bijeenkomst en een aantal nieuwe gezichten. Ik ben Paul Smeulders en als wethouder verantwoordelijk voor wonen, financiën en de opvang van vluchtelingen.

En laten we beginnen met de vraag waarom Arnhem relatief veel vluchtelingen opvangt. Dat doen we omdat we geloven in medemenselijkheid, dat doen wij omdat we zelf een verleden hebben dat ook Arnhem in de Tweede Wereldoorlog helemaal ontruimd is geweest met 100.000 man hebben moeten vluchten. Maar dat doen we met name omdat het goed in en bij de stad

past. We hebben op dit moment 14 opvanglocaties. Ik denk dat de meesten van u die 14 locaties niet konden opnoemen voor vanavond. Dat is ook omdat het over het algemeen gewoon erg goed gaat. We kijken als we een verzoek van het COA krijgen per locatie of het in de wijk past. Toen het verzoek kwam voor deze locatie hebben we gekeken of het past op de locatie en op deze plek.

We hebben deze locatie gekocht met het oog op de gebiedsontwikkeling. We proberen ook de rest van de gebouwen in dat gebied te kopen, omdat de raad heeft gezegd dat ze binnen bepaalde kaders daar woningbouw willen. Omdat we als gemeente eigenaar zijn van die gebouwen, is het zonde om deze leeg te laten staan. Ik vind het al pijnlijk dat we eerst gezegd hebben dat er in de zomer van 2025 mensen zouden gaan wonen en we nu minimaal een jaar later zijn. Dat vind ik jammer ook omdat de nood zo ongelooflijk hoog is. Er is nog steeds een tekort aan opvanglocaties. Als we een pand geschikt kunnen maken en het past, dan moeten we dat doen.

Een andere vraag die afgelopen periode ook via de mail en ook de vorige keer veel gesteld is: wie besluit hier nu eigenlijk over? Dat zijn wij, als college van burgemeester en wethouders. Over twee maanden is het alweer tijd voor verkiezingen, dan mag u gaan stemmen voor een nieuwe gemeenteraad, daarna vinden er onderhandelingen plaats en komt er een nieuw collegeakkoord. Nu staat daarin dat we mensen ruimhartig opvangen, ook omdat we zien dat het op de huidige locaties over het algemeen heel goed gaat.

Als we een nieuwe locatie openen kijk je ook wat er kan, wat is er vastgelegd voor deze locatie. Op dit pand rust een maatschappelijke bestemming. Binnen de bevoegdheden van het college kunnen wij dit besluiten en uitvoeren.

Het besluit dat we genomen hebben zijn we nu aan het uitwerken met het COA. We verwachten dat op korte termijn te formaliseren. En dan kan het COA beginnen met verbouwen.

Dan een ander punt dat belangrijk is. Mensen opvangen is eigenlijk niet zo heel moeilijk. Je moet een wijk meenemen en gesprekken voeren. Maar dat is eigenlijk pas echt het begin. We hebben in de afgelopen jaren geleerd dat het ongelooflijk belangrijk is, dat de mensen die wij opvangen vanaf de eerste dag mee kunnen doen in onze samenleving. En dat ze zo snel mogelijk Arnhemmers worden. En daar hebben we op verschillende locaties die we hebben heel positieve ervaringen mee. Dat is de inzet van ons als gemeente en dat is helaas niet de inzet van onze Nederlandse overheid.

Daar doen we dus als gemeente Arnhem heel veel zelf op. Iedereen die hier komt leert zo snel mogelijk Nederlands ongeacht waar je vandaan komt en waar je in je procedure zit. Je gaat zo snel mogelijk aan het werk, betaald of vrijwillig. We geloven dat meedoen en mensen zich laten ontwikkelen heel erg belangrijk is. In het verleden zijn hier best wel fouten gemaakt. Dat mensen in AZC's die heel gemotiveerd binnen kwamen gedeactiveerd worden, omdat zij een paar jaar in de wachtstand kwamen. Dat is frustrerend.

Ons beleid is erop gericht dat iedereen die hier komt zo snel mogelijk mee kan doen aan onze samenleving. Rozet kent u vast. Daar zit nu in het hoofdgebouw een restaurant dat wordt gerund door vluchtelingen en zijn daar tal van workshops waarin we mensen, Arnhemmers en nieuwkomers stimuleren om mee te doen. Ik ben ongelooflijk blij dat er in de Arnhemse samenleving zoveel draagvlak is voor de opvang van vluchtelingen. Ik mag nu bijna 4 jaar

wethouder zijn met deze portefeuille. In december hebben we nog een lunch gehad op het stadhuis met iedereen die zich inzet voor vluchtelingen. Daar waren ongeveer 400 mensen, die dat in veel gevallen belangeloos doen. Omdat ze een bijdragen willen leveren aan het leven van een ander en aan de Arnhemse samenleving.

Dat wil niet zeggen dat iedereen blij is of dat iedereen hier voor is. En dat snappen we ook helemaal en dat verwachten we ook helemaal niet. Dat hoort in een diverse stad met heel veel verschillende meningen. Ik hoop dat u vanavond durft uit te komen voor uw mening. We zullen proberen om uw vragen en zorgen met ons te delen. We zullen proberen deze zo goed mogelijk te beantwoorden. Wij denken dat we dit kunnen en dat deze locatie geschikt is. Ook als u denkt dat het anders moet, mag u dat uitspreken. Die vrijheid moet u voelen. Alle vragen die hier zijn, gaan we proberen te beantwoorden. De burgemeester zal in elk geval beginnen met een verhaal over veiligheid, omdat we weten dat een aantal van u zich daar zorgen over maakt.

Veiligheid

Toelichting burgemeester Ahmed Marcouch

Veiligheid. Over het algemeen moet ik zeggen dat we als stad die humaniteit in ons hebben, ook in onze geschiedenis. Maar ook omdat het gewoon noodzaak is. Er zijn gewoon heel veel vluchtelingen in Nederland. We kennen het verhaal van Ter Apel, de ingewikkeldheid van de opvang. We kunnen naar draagkracht mensen helpen. U kent ook de beelden van mensen die op grasvelden slapen en dat als een inhumaan beeld de huiskamers binnenkwam. In de 9 jaar dat ik nu burgemeester van Arnhem ben, heb ik geen zorgen over de veiligheid in en rondom de opvanglocaties. Als we kijken naar de politieregistraties blijkt niet dat het een en al gedoe is, integendeel. Dat neemt niet weg dat er zo nu en dan incidenten zijn, het blijven mensen. Soms is er een opstootje onderling. Soms gaan mensen met verkeerde bedoelingen naar opvanglocaties, want daar verblijven kwetsbare mensen. Maar er is geen veiligheidsvraagstuk rondom onze opvanglocaties.

U hebt mij wel horen spreken over criminaliteit de afgelopen weken. En daar hebben we vragen over gekregen. Dat gaat natuurlijk over jongeren. We hebben in Arnhem goede ervaring met preventie met gezag. Dat gaat over het voorkomen van een criminele carrière van de jongeren. Jongeren zijn kwetsbaar voor criminele paden. Zij kunnen door verleidingen, het snelle geld, wellicht in de fuiken lopen van een crimineel netwerk of de georganiseerde misdaad. We zetten er met scholen en ouders op in om te voorkomen dat jongeren afglijden naar de misdaad. Dat doen we in Arnhem effectief en succesvol. Het afgelopen jaar heb ik mogen kennisnemen van het feit dat onze *first offenders* met 33% is afgenomen. Dat is een significant resultaat. Ik geloof ook dat dit komt door de inzet van al die mensen in de wijk, door onze agenten in de wijk, door de jongerenwerkers, door scholen. Wij stellen de norm en bieden perspectief.

Waar ik zorgen over heb bij kwetsbare minderjarige asielzoekers; die jongeren hebben nogal wat meegemaakt. Stel je voor dat je op je 15^e vanuit oorlogsgebied aankomt in Nederland en onderweg van alles hebt ervaren. Mijn pleidooi is dan ook de procedures te versnellen voor AMV. Voor jongeren wordt er gesproken over criminogene factoren. Een aantal dingen ontbreken: perspectief, structuur, ouders als rolmodellen. Er is sprake van armoede, slechte voorbeelden, misdaad die lonend is, geringe pakkans. Dat zijn criminogene factoren die maken dat jongeren wellicht sneller verleid kunnen worden om criminaliteit na te jagen. Dat is een verleiding voor onze eigen jongeren. En dat is natuurlijk ook een verleiding voor deze groep jongeren. Juist omdat ouders ontbreken en zij met een droom hier naartoe komen die zij nastreven. Dan zijn er

een aantal, waar ik me zorgen over maak, die de criminaliteit als een begaanbaar pad zien.

En mijn pleidooi is, doe zoals Arnhem. We zetten effectief in ook op deze jongeren. We hebben bijvoorbeeld een Syrische jongerenwerker aangenomen, die ook Arabisch spreekt. Want niet elke jongere spreekt al Nederlands. En ze te begeleiden naar dat goede perspectief: ga naar school, en probeer op allerlei manieren jezelf positief te ontwikkelen.

Wat ons daarin hindert, is dat die jongeren veel te lang in onzekerheid zitten. Sinds revolutie in Syrië is dat veranderd, want mevrouw Faber heeft aangegeven dat de procedures voor deze jongeren worden stopgezet. We wachten totdat gebleken is dat het nog steeds niet veilig is daar. Dat is een periode geweest. Dat wordt nu weer opgepakt. Dat duurt allemaal te lang. Dus is het risico dat het uitblijven van perspectief en waar we met jongerenwerkers aan kunnen werken, bijna niet vol te houden. En is de druk van die verleidingen nog steeds aanwezig.

Wat wij in Arnhem doen is aan de ene kant inzetten op het pad naar de misdaad af te snijden door die pakkans te vergroten, en tegelijkertijd met scholen, jongerenwerkers en het COA kijken hoe we er veel meer bovenop kunnen zitten om hen te behoeden voor de misdaad en de criminaliteit.

Dit issue is niet iets dat straks op Heijenoord of momenteel op andere locaties plaats vindt. Deze jongeren zijn net als onze jongeren en die gaan gewoon op pad. Ook de jongens die niet bij ons zijn gehuisvest komen hier. Dat zijn jongeren die door het land trekken. We zien jongeren uit Groningen. Dat is ook waar mijn pleidooi over gaat. Vanochtend heb ik een goed gesprek gehad met het ministerie, hoe we kunnen intensiveren. We moeten zorgen dat de procedures sneller gaan. We moeten ervoor zorgen dat deze jongeren een onderdeel worden van de gemeenschap.

Een half jaar geleden heb ik een brief gehad van de bestuurder van VDZ. Die heeft mij een brief gestuurd. Twee jongeren die daar voetballen, moesten daar weg. Deze jongeren moeten we zoveel mogelijk een onderdeel laten worden van de gemeenschap. Zodat ze ook positieve rolmodellen blijven behouden. En het perspectief hebben van de taal en een vak leren. Dat perspectief kan ook zijn dat dit in het land van herkomst ligt. Als hier blijft doe werk je aan je toekomst en doe je vanaf dag 1 mee. En als dat perspectief niet hier is, terug naar het land van herkomst, naar de ouders. Minderjarige kinderen horen thuis bij hun ouders. Als dat niet kan moeten we met ons beste kunnen hen een goede toekomst bieden. Dat is mijn pleidooi. Onze aanpak vraagt specifieke skills en expertise, zoals van een jongerenwerker met een Syrische achtergrond. Dat red je niet met de reguliere middelen.

Los daarvan realiseer ik me, dat als een locatie als deze wordt ingericht als vluchtelingenopvang, wij ons er ontzettend van bewust zijn dat we ook wat vragen van de omgeving. Ik kan mij ook voorstellen dat dit soms onrust veroorzaakt. Dat kan ik me heel goed voorstellen. Ik wil de belofte doen – ik sta hier nu – maar mocht het nu zo zijn dat u later denkt, we hebben toen een verhaal gehad en ik maak iets mee, dan kunt u mij altijd bellen of mailen. Als u denkt de leefbaarheid, er is onrust, ik voel me niet zo fijn, dan moet u dat kunnen bespreken. Ik heb in de krant gelezen dat als mensen ongemak ervaren, dan moeten we dat met elkaar bespreken. We gaan met elkaar inzetten op die leefbaarheid en de veiligheid, maar ik wil die persoonlijke toezegging doen dat u ook na vandaag, als u dat ervaart en het was niet toereikend met de wijkagent, of wie dan ook, dan kunt u mij altijd persoonlijk benaderen. Onze inzet – en dat is voor de mensen die wij opvangen ook belangrijk – is dat zij niet als overlast en

hinder worden ervaren, maar op termijn als goede burens worden omarmd. Met elkaar maken wij die samenleving. Niet dat u denkt: ze hebben dat verhaal gehouden en nu zijn zij weg.

Vragen

1. *Afgelopen week zijn er wat **zorgelijke berichten** verschenen in de media, over die **jongeren met name. Zembla is geweest (buddy project in Amsterdam), 125 bewoners en statushouders. Daar wordt aangegeven dat het onmogelijk is voor de gemeente om het op te lossen. Wat kunt u voor mij betekenen behalve zalvende woorden?***

Ik heb twee dochters. Maar mijn zorg is eigenlijk dat wij dat speelveld wonen, bij de school, waar we ze met een gerust hart laten rondlopen. Mijn zorg is of dat kan blijven. Die vraag heb ik anderhalve jaar geleden ook gesteld, toen was het antwoord: er komt een telefoonnummer. Dat voelt als een kluitje in het riet.

Burgemeester Marcouch: ik hoop dat de berichtgeving en die uitspraak van mij u helpen. Dat ik niet afhankelijk ben van of u mij belt. Het begint ermee dat we vinger op de zere plek leggen en optreden. Bij een incident in Arnhem en dat staat los van de vraag of het een minderjarige gaat of niet, is de pakkans tot nu toe bijna altijd 100% geweest. We treden op en stellen de norm. We kijken naar de jongeren; hoe komt iemand tot zo'n daad, wie zit erachter?

Ik kan nooit garanderen dat er in de toekomst niets gebeurt. Ik kan u wel toezeggen dat we proactief, met Preventie met gezag, kijken naar dit soort ontsporingen. Of dat nu om minderjarigen asielzoekers gaat of onze eigen jongeren. Dat is wat wij in Arnhem inzetten. We zitten er bovenop. Als iemand zich misdraagt zullen we daartegen optreden.

Mijn pleidooi gaat natuurlijk veel verder. Als je 15 bent hoor je op school te zitten, hoor je opgevoed te worden. Dan moet je ook snel duidelijkheid hebben of je hier mag blijven. En moet je onderdeel worden van de gemeenschap. Als je hier niet mag blijven moet je vertrekken. Dat is een taak van de minister om dat goed te regelen.

Waar u op kunt rekenen is dat we pro-actief die veiligheid zoveel mogelijk waarborgen. Dat doen we met het strafrecht, maar ook door in te zetten op de opvoeding. Mijn pleidooi is dat dat meer en beter kan als we met zijn allen in dit land dat beter oppakken. De minister moet ook de verantwoordelijkheid pakken voor dat perspectief, de procedure. Vanmiddag sprak ik een **5.1.2e** op het centraal station. **5.1.2e** was hier al twee jaar en had nog geen duidelijkheid. Ik vind dat ongezond. Dit zijn procedures die voor dit soort minderjarigen veel sneller en effectiever moeten. Ik sta naast u, maar kan niet toezeggen dat u niets overkomt. Dat ik vanuit mijn verantwoordelijkheid grote oren en ogen heb.

2. *Er wordt gesproken over onderwijs. We weten dat 80% van de jongeren verzuimt. In Utrecht is ook veel overlast. Ze worden weggestuurd, maar de volgende dag zijn zij weer terug. Wat heb je er concreet in Arnhem West aan dat het wordt aangepakt? Je hebt de **spreidingswet** en ik vraag me af welke **eisen** je kunt **stellen** aan de mensen die je daar huisvest? Wat heb je eraan om 300 mensen in een AZC te stoppen. Kun je daar niet 100 mensen neerzetten?*

Burgemeester Marcouch: misdragingen zijn niet voorbehouden aan mensen die asiel zoeken. Dat moge duidelijk zijn. Het is ook niet dat al die minderjarige asielzoekers ontsporen. We hebben het hier over excessen. Het moet voor deze jongeren wel beter worden, net als voor de samenleving, zeker als criminaliteit op de loer ligt. Daar zitten wij bovenop. Volgens mij zei iemand van COA net dat je deel moet nemen aan allerlei programma's. Die kunnen daar straks vast wat meer over vertellen. En juist zo'n locatie waar je naast minderjarigen ook volwassenen opvangt, heb je goede sociale controle.

*Vervolg vraag: het gaat uiteindelijk om een groot centrum, ruim 300 vluchtelingen met behoorlijk wat minderjarigen. Ik refereer even aan een artikel in De Gelderlander, waar de burgemeester een stevig signaal afgaf. Water stond aan de lippen, capaciteit was er niet bij de politie. Ik wil de brug maken naar de praktijk van alle dag in deze wijk. Hoe kan er in godsnaam worden geborgd dat de **veiligheid geborgd** kan worden in deze wijk met een asielzoekerscentrum van 300 mensen? Pal naast een mooi park, waar mensen nu nog in alle rust kunnen wandelen en waar kinderen kunnen spelen en pal naast een Jenaplan school. Hoe gaat deze gemeente dit borgen in de praktijk van alle dag? Zonder wat Den Haag kan gaan doen. Daar kunnen we weinig aan veranderen. In de wetenschap dat er geen geld is binnen de gemeente en er geen capaciteit en menskracht is.*

5.1.2e : ik kan alleen maar antwoord geven vanuit het COA. Als wij kijken naar de minderjarige groep, dan hebben wij een heel team rondlopen dat bestaat uit ongeveer 25-30 man. Die 24/7 met meerdere mensen tegelijk op de locatie aanwezig zijn. Dat maakt dat wij overal ogen en oren hebben. Zoals met school waar we veel mee overleggen, zoals met de voogden bij ons betrokken zijn en ook bij ons op locatie werken.

De dagstructuur die ze aangeboden krijgen maakt dat zij én naar school gaan en zoals een normale jongeren dat in Arnhem ook doet gaat sporten en er activiteiten onderneemt. Even terugkomend op dat telefoonnummer. Ja, er komt wel een telefoonnummer, we zijn 24/7 per dag bereikbaar. Als er iets speelt dat niet oké is, dan kan er worden gebeld, en gaan we met elkaar kijken hoe we er iets aan kunnen doen.

We zijn wel gewoon goede burens. Het is niet dat we de deur dichttrekken op het moment dat zij van het terrein af zijn. Dit is in ieder geval vanuit het COA de dagelijkse praktijk.

Burgemeester Marcouch: uw vraag was, wat gaat u doen, wat gaat u inzetten? Ik heb aangegeven wat we doen en dat capaciteit altijd een ding is. Ik heb een nationaal probleem besproken. Dat gaat niet over deze locatie. Dat gaat over jongeren, die net als onze jongeren door het land trekken en delicten plegen.

Ten aanzien van criminaliteit doen we politie en justitie inzet om de pakkans te vergroten. Wij voegen daar in Arnhem aan toe te voorkomen dat jongeren afglijden naar de criminaliteit. Dat doen we met onze pedagogische wijken die we ook toepassen. Je wil niet dweilen met de kraan open. Er zijn namelijk een aantal dingen die bij het ministerie en de minister liggen, zoals het uitzetten de mensen die de procedure hebben doorlopen en weg moeten, maar ook sneller het perspectief te bieden aan de mensen die mogen blijven. De procedure duurt nu te lang en dat is niet behulpzaam op het moment als je al die opvoedings- en onderwijs

initiatieven biedt.

Wat we heel specifiek op een locatie doen, is de toegankelijkheid en de 24 uren bereikbaarheid, de inzet van onze handhavers en politie en straatcoaches. Om te zorgen dat de omgeving ook goed en leefbaar is. Daar kunt u van op aan. Als u merkt dat dat toch allemaal niet helpt, dan ben ik uw man. En dan gaan we toch kijken wat we anders of meer kunnen doen. Dat is onze inzet om te zorgen dat het goed loopt. Dat als antwoord op uw vraag. En dat is wel belangrijk denk ik. Dit is niet de eerste opvang die we doen in Arnhem. Ik ben al 9 jaar burgemeester, en ik heb nog geen uitdaging of toestanden of problemen gehad op die andere locaties en dat zal voor deze locatie net zo goed gaan.

3. *Ik woon met mijn man en twee kinderen en wat je op het plaatje ziet is letterlijk mijn leefomgeving. Mijn kinderen laat ik alleen naar en van school gaan. Ze voetballen graag op het veldje. De basisschool heeft ook gymlessen op Klimmendaal. En lopen wekelijks met de juf over het Klimmendaal terrein. Ik maak me ook zorgen over die 50 minderjarige jongeren die daar zitten, ook omdat we al tot drie keer toe verwarde mensen bij het Rijnhotel tegen zijn gekomen. Dan ben ik blij dat ik er als moeder bij ben. Ik maak me zorgen als zij die mensen tegenkomen als ze alleen naar school gaan. Mijn kinderen zijn niet in staat om dan even te bellen dat er iemand loopt waar het niet goed mee gaat. Ik mag van mijn man niet meer alleen daar gaan hardlopen. Ik denk dat het best reële **zorgen** zijn, want het is een heel kinderrijk gebied. Mijnheer Marcouch zou u uw eigen zoon hier ook nog alleen naar school laten gaan?*

Burgemeester Marcouch: ik wil niets afdoen aan uw zorgen. Ik hoop dat deze hartenkreet ter harte wordt genomen. Ik denk dat we tot elkaar moeten komen als nieuwe burens.

Angst leidt tot intolerantie. U weet waar ik woon. In mijn straat komen we weleens wat verwarde mensen tegen. Mensen kennen mijn zoon. Dat vond ik in het begin ook wat eng. Ze weten het is toch de zoon van de burgemeester. Zo'n kind moet ook tot zichzelf komen, zelfstandig worden. Hij gaat alleen naar school. En ze komen elkaar tegen. Heel vaak groeten ze elkaar. In het begin vond hij dat ook eng. Maar het gaat nu hartstikke goed.

Er zijn ook vaders en moeders die hier komen wonen. Die zitten hier, omdat ze hopen dat ze hier een toekomst hebben. Het zijn mensen die graag willen helpen en bijdragen. En de jongeren die er zitten evenzo. Dat zijn ook jongeren die net als onze jongeren soms baldadig zijn en ook de verleiding van de criminaliteit soms niet kunnen weerstaan. Dat is niet zozeer op of direct rond het terrein zelf. Net als onze tieners gaan die jongeren erop uit.

Onze inzet – en dat zei de wethouder ook – is dat we vanaf dag 1 inzetten op integratie. Dat mensen onderdeel worden van de samenleving. Tegen criminaliteit treden we keihard op. Ik benoem het ook en zal niet aarzelen ook. Maar tegelijkertijd moeten we ook kijken naar wat kunnen we nog meer doen aan de voorkant, hoe kunnen we voorkomen dat de jongere ontspoort? Net zoals ik dat ook voor mijn zoon wil. Daar zetten we op in.

En als de locatie begint, moeten we kijken hoe we de mensen die vergelijkbare zorgen hebben inzicht kunnen geven in wie zijn onze nieuwe burens. Ik voel met u mee. En tegelijkertijd moeten we er werk van maken dat uw kinderen gewoon alleen naar school

kunnen en dat u uw rondje kunt hardlopen. Dat is onze inzet. Onze inzet is niet dat er iets verandert in uw gangbare praktijken.

3. *U zegt dat er een **specifieke aanpak** nodig is, met bepaalde **skills**. Zijn er mensen die dit kunnen **bieden**?*

Burgemeester Marcouch: COA heeft net geschetst hoe dat er op locatie uit ziet. Tegelijkertijd is het nog altijd zo dat de procedures te lang duren. Ik heb het erover dat iemand hoort of je wel of niet mag blijven. Dat is waar wij met het kabinet naar kijken. Zo lang in de wachtkamer zitten is ook voor die mensen inhumain. Tegen de minister zeggen: geef die mensen die duidelijkheid. Ik kom deze mensen regelmatig tegen. En het zijn mensen die iets van hun leven willen maken. En graag in contact zijn met andere mensen.

4. *Vraag voor Thor Smits: u gaf aan in de presentatie dat een aanpassing niet mogelijk was vanwege de **stikstofproblemen**. Hoe gaat u daar dan **over 5 jaar bouwen**?*

Thor Smits: dit is een interessante vraag, maar ik ga niet over de gebiedsontwikkeling. De wethouder kan deze vraag beter beantwoorden.

Wethouder Smeulders: er is een stikstofprobleem in Nederland. Om te voorkomen dat er helemaal niets meer gebouwd kan worden, is er door de Provincie Gelderland een strook van 500 meter rondom Natura 2000 voor een jaar op slot gezet. Voor de gebiedsontwikkeling worden nu de plannen gemaakt. Het zorgt er nu voor dat we niet zo grootschalig gaan bouwen als we eerst wilden. Maar we hebben wel de hoop dat met het nieuwe kabinet het slot er weer vanaf gaat en dat we over een paar jaar kunnen gaan bouwen.

Is de opvang voor 5 jaar of 5 jaar met verlenging?

Wethouder Smeulders: de opvanglocatie is voor 5 jaar. We hebben aangegeven dat we niet uitsluiten dat dat verlengd kan worden. Maar onze inzet is volledig om daar een woonwijk te gaan ontwikkelen. En daar verandert deze opvanglocatie helemaal niets aan. Het is 5 jaar en als het omgevingsplan dan vaststaat, gaan we bouwen. Als het omgevingsplan bijvoorbeeld nog bij de Raad van State ligt, omdat er bezwaren zijn, zou het zonde zijn om, als het allemaal goed gaat met de opvang, die opvang leeg te laten staan. Dan is het aannemelijk, dat als het goed gaat, we nog een keer verlengen. Daar zit geen maximum aan. Het heeft weinig zin om te speculeren over de lengte van de verlenging. Het is onze inzet als gemeente – en 5 jaar vind ik al lang, maar procedures kosten nu eenmaal tijd in Nederland – om daar zo snel mogelijk woningen te gaan bouwen.

5. *Ik heb een heel andere vraag: hoe kunnen wij als **bewoners van deze wijk actief** doen om deze **mensen te helpen**?*

Wethouder Smeulders: u kunt heel veel doen op heel veel verschillende manieren om nieuwkomers, vluchtelingen te helpen. Als we klaar zijn met het plenaire deel, dan zijn er ook organisaties die gebruik maken van vrijwilligers om u te woord te staan en uit te leggen wat er

mogelijk is. Op de locatie zelf is ook vrijwilligerswerk mogelijk. Dat kan de COA het beste zelf uitleggen.

5.1.2e in het Rijnhotel zijn er ook vrijwilligers. En die worden ingezet op allerlei vlakken. Dat kan gaan om een wandelingetje maken, kopje koffie drinken, sporten. Zo hebben we een goede tennisser op locatie die sport met iemand uit de wijk. Daar zijn dus verschillende dingen in mogelijk. Zo leer je elkaar ook kennen en krijgen bewoners ook een naam met hun verhaal en achtergrond en wordt er verbinding gemaakt. Vrijwilligers zijn zeer welkom.

Wethouder Smeulders: na het plenaire deel van de bijeenkomst, meld je vooral bij het COA en in die hoek aan als je er interesse hebt. Dan word je ook benaderd als duidelijk is wanneer de locatie precies open.

6. *Zo'n 30 jaar geleden ben ik begonnen in de GGZ om te gaan werken met vluchtelingen. Ik ben vanuit Afrika naar Nederland verhuisd, ik ben zelf eigenlijk ook een vluchteling. Iedere vluchteling is getraumatiseerd. Die onzekerheid. Daarmee zeg ik ook, we doen hen tekort. Iedereen zou een **traumabehandeling** nodig hebben, willen ze integreren. Wolfheze staat leeg, alle gebouwen zijn daar, en daar kan men **rehabiliteren**. Dat is hun recht. Daar wil ik op inzetten. Kijk, er zijn problemen in de wereld. We moeten primair oplossen. Niet achteraf. Meldpunten bij de overheid werken niet.*

5.1.2e als vluchtelingen komen gaat het erom dat zij in staat zijn om zelf regie te voeren over hun eigen leven. Mensen zijn volwassen en kunnen zelf besluiten nemen. Als er sprake is van een trauma, en dat komt voor, dan is er hulp mogelijk via de GZA (gezondheidszorg asielzoekers). Daar zijn net als bij ons huisarts ondersteuners, maar we hebben daar ook als COA zelf voorzieningen voor, een intensieve opvang/begeleidingslocatie waar mensen met trauma's behandeld worden.

7. *Twee vraagjes: 1) hebben die **jongeren** een bepaalde **tijd** dat zij **binnen** moeten zijn 's avonds? Of loopt dat de hele nacht rond?*

5.1.2e het is net als thuis. Ze hebben een tijdstip dat ze op hun kamers moeten zijn. Zij moeten zich ook twee keer per dag melden. Dat is anders dan de reguliere opvang waar het melden 1x per week is. Wij werken via de presentiebenadering. Dat betekent dat we altijd in en om de locatie in beweging zijn. Uiteraard zijn er soms jongeren die zich niet aan de huisregels houden. Ze zijn niet heel veel anders dan de jongeren die we thuis hebben.

Om 22 uur gaat de voordeur op slot, en wil je naar binnen word je daarop aangesproken en heb je de volgende dag na school een goed gesprek. We doen niet heel veel anders dan wat we zelf ook thuis doen.

2) *hoe gaan jullie om met **verschil in cultuur**? Wat ik lastig vind is dat vrouwen in Syrië veel minder waard zijn. Daar maak ik me wel zorgen over. Als er iets gebeurt, dan is het wel gebeurd. Maar voor diegene die het dan overkomt, daar maak ik me dan zorgen over. Krijgen*

zij wel goede voorlichting over hoe de Nederlandse cultuur is?

5.1.2e : zeker. Ook de GGD komt voorlichting geven. Een van die items is ook dat er bij mooi weer ook weleens een vrouw in een rok voorbijfietst. Dat was wennen voor de jongens. Dat vraagt uitleg. En die wordt snel opgepakt door hen. Zij weten ook wel dat zij naar een ander soort cultuur gaan dan waar zij vandaan komen. Die begeleiding hierin is van alle kanten. Ook op school zal het niet anders zijn.

Op de Veluwestraat en op school lopen ook de dames rond. Hun vermogen om zich aan te passen gaat echt heel snel. Zij zijn slim genoeg om dat te snappen. Zij hebben vaak maar één wens, dat is de grootste wens die altijd naar mij wordt uitgesproken: ik wil zo graag jongeren leren kennen van mijn eigen leeftijd zodat ik heel snel de Nederlandse taal kan leren en onderdeel van deze maatschappij kan zijn. Dat is echt het geluid dat van deze jongeren afkomt.

8. *Wat kunnen wij **als wijk doen** voor de mensen die dat willen op **voorhand**. Mijn ervaring toen in de tijd van de opvang in de Koepel is dat we als wijk heel veel kunnen doen zonder dat we gekoppeld zijn aan een organisatie. Dan moet je niet achteraf beginnen, maar eigenlijk al een raamwerk of ideeën hebben op het moment dat mensen komen. Dat geldt voor beide locaties, AMV en regulier.*

5.1.2e : in dat opzicht fijn dat we nu ook het Rijnhotel hebben, er zijn al contacten in de wijk. Er zijn activiteiten in het Huukske. Dat kan nog verder uitgebouwd worden. We doen altijd mee aan de open AZC dag tijdens landelijke burendag. We stellen onze locatie open juist voor alle omwonenden, ook om kennis te maken.

Daarin zijn ook veel dingen vooraf met elkaar mogelijk. We kunnen dit soort dingen met elkaar bespreken. Dat hoeft niet pas na de startdatum te zijn, maar dat kunnen we vooraf met elkaar opstarten. Dat we ideeën met elkaar kunnen uitwisselen en kunnen kijken wat we met elkaar kunnen organiseren.

Mijn vraag is: hoe bereik ik jullie op tijd?

U kunt mij of mijn collega mailen. We zijn gewoon bereikbaar, hebben ook een 06-nummer. NB: emailadres: AMVHeijenoordseweg@coa.nl

9. *Ik zou een **vraag aan de zaal** willen stellen: denk even terug toen we 400 mannelijke Syriërs hadden in Lombok. Het enige dat ik ervan gemerkt heb is dat we veel meer muziek maakten in die periode en dat je bij elkaar kon eten en andersom. En ik snap dat het soms lastig is als je kinderen hebt, want die hebben we zelf ook al zijn ze al wat ouder. We hebben in onze wijk ook een opvang voor mensen met een verstandelijke beperking. Die lopen soms nogal met grote passen en beetje grove blik in hun ogen rond. Onze kinderen waren daar bang voor. En toen hebben wij ze geleerd om hallo te zeggen. Op het moment dat je hallo zegt tegen zo iemand gebeurt er iets. Dat zou mijn tip zijn en dat lukt misschien niet altijd, **contact maken** helpt heel erg.*

Wethouder Smeulders: ik wil daar iets over zeggen. We hebben net laten zien dat we 14 opvanglocaties hebben. Als we in het verleden voor vergelijkbare zalen hebben gestaan was

vaak de uitkomst dat we bij na de opening iedereen uitnodigden. En ook afspraak gemaakt om dan na een jaar weer terug te komen om te horen hoe het gaat. Voor Presikhaaf was de enige vraag of we die barbecue nog een keer konden doen met zijn allen. De 3000 mensen vangen we bijna zonder problemen op. Juist de verbinding maken, de mensen als mens zien, wordt van allebei de kanten als heel waardevol ervaren.

10. *Arnhem vangt veel meer op dan het moet opvangen. Je hoort nu de zorgen van mensen.*

Waarom vangen we niet op wat moet? *Ik zie niet dat de zorgen opwegen. De dynamiek van de Syriërs in de Koepel was heel anders. Ik vind dat het niet kan om zoveel mensen meer op te vangen, en dan ook nog naast een basisschool. Ik vind het schandalig.*

Wethouder Smeulders: we weten dat niet iedereen het ermee eens is. En ik zie ook dat het u iets doet. Uiteindelijk proberen we als stadsbestuur een afweging te maken tussen alle belangen in de stad. En het is zo dat niet alle bewoners in Arnhem hierachter staan. En er zijn ook Arnhemmers die dit beleid steunen. Wij hebben als bestuur een keuze gemaakt om meer op te vangen dan de taakstelling. Ik was zelf verbaasd dat de taakstelling voor Arnhem zo laag was.

Ter illustratie: de mensen die een jaar geleden erbij waren weten dat er een jaar geleden een filmploeg was. Die hebben een half jaar alles gefilmd wat wij doen en regelen rondom opvang van vluchtelingen. En die zijn gestopt omdat dit geen spannende tv zou worden, alles gaat goed, hier gaat niemand naar kijken. Op tv en in het nieuws zie je vooral de dingen die niet goed gaan. Daar kijken we ook niet voor weg. Maar ik vond het wel heel erg jammer dat we niet hebben kunnen laten zien dat heel veel dingen in Nederland en in Arnhem wel goed gaan.

11. *Ik wil even terug naar het AMV-verhaal. Andere punt is dat als zij 18 worden, dan stopt de voogdij en gaan zij terug naar het ministerie. Ik heb zoveel AMV'ers zien verdwijnen in de criminaliteit. **Wat kan de gemeente doen, dat zij niet na 18 in de illegaliteit komen, en dat zij begeleid worden.***

Burgemeester Marcouch: ik zie een aantal mensen die nog niet hebben gesproken. Want anders verval ik in herhaling. Anders zie ik je bij het kopje koffie hierna om jouw verhaal en suggesties te horen. Wat we proberen te doen is voorkomen dat mensen in de criminaliteit en illegaliteit terechtkomen. Het is heel belangrijk dat die procedures beter worden. En dat mensen die hier niet mogen zijn, het land worden uitgezet. Dit staat los van deze opvanglocatie. Die taak en verantwoordelijkheid ligt bij de minister. Daarom heb ik ook mijn zorgen uitgesproken. Daarom heb ik ook met een aantal andere ministers in het land de minister aangesproken op een effectieve asielketen, hetzij hier, hetzij daar. Als dat uitblijft, ontstaan de risico's die u benoemt.

12. *Ik ben **vrijwilliger** in dit prachtige **wijkcentrum**, en programmeer concerten in dit centrum. Wij vragen ons af wat wij kunnen doen om deze mensen welkom te voelen. Ik ben trots op onze gastvrije stad. Ik vind het super hoe hier die gastvrijheid wordt vormgegeven. Ik vind dat wij vanuit dit wijkcentrum de mogelijkheden hebben om dit te faciliteren. We hebben ons*

*afgevraagd wat kunnen we doen op het vlak van **muziek**. We zijn in gesprek met Verbinding om iets van een **festival** te organiseren waarbij we de bewoners uit de wijk en de nieuwkomers elkaar kunnen ontmoeten. En we hopen dat we op deze manier iets van een warm welkom kunnen laten blijven.*

13. *Ik merk dat er veel mensen bang zijn voor de komst van de minderjarige asielzoekers. Wat zijn nou de **cijfers**? Hoeveel criminaliteit is er? Zijn daar in Arnhem cijfers bekend of landelijk? Er zijn best nare verhalen. Hoe ziet dat statistisch eruit.*

Thor Smits: Er is al één en ander over gezegd. Ik stel voor om dat straks te doen na het plenaire deel, omdat we het anders steeds over de AMV'ers hebben en daar heeft de burgemeester al het een en ander over gezegd.

14. *Ik ben ook van het **wijkcentrum**. Ik denk ook dat het belangrijk is dat de **asielzoekers** in een vroege fase de deuren opengaan om hen te **verwelkomen**. Misschien is dat ook een idee om mensen te laten wennen, en niet alleen uitnodigen bij het AZC. We hoeven niet per se bang te zijn voor nieuwkomers. En je kunt ook **mensen uitnodigen** bij jezelf. De **Bakermat** is er ook om in een vroeg stadium met **buurtbewoners** die dat willen te kijken naar **organiseren** van activiteiten etc.*

15. *Ik hoor heel veel mensen met zorgen. Die **zorgen** worden heel **algemeen beantwoord**. Hoe fijn zou het zijn als de raad of het college ons tegemoetkomt met iets specifiek? Waar is die 300 op gebaseerd? Waarom kun je niet met een geringer aantal gaan kijken? Ga evalueren met de wijk. Hoe bevalt het, zijn er zorgen? Waarom wordt er vol ingezet en niet gefaseerd? Het voelt nu een beetje voor de mensen met zorgen die ineens voor een voldongen feit worden geplaatst.*

Wethouder Smeulders: we hebben 14 opvanglocaties. Daar zitten een aantal heel kleine bij. Maar ook heel grote. Op de Nieuwe Kade worden op 8 opvangschepen bijna 1200 opgevangen. Op de Groningensingel rond de 400 mensen. Met de minimale opvang van ongeveer 300 kan het COA ook zorgen dat er goede begeleiding is. Juist op die locaties kan er meer begeleiding worden geboden. Kleinere AZC's hebben aan de ene kant een voordeel, maar je kunt er aan begeleiding veel minder bieden. Waardoor je onder andere de kans op overlast in de buurt groter maakt. 300 is helemaal geen gek aantal. Wij gaan eigenlijk uit van 400 voor een nieuw AZC. Maar het gebouw in de nieuwe opvang is daar niet voor geschikt.

16. *Ik woon zelf op het Dorp Heijenoord. Dat heeft 1150 inwoners. Daar komen 305 asielzoekers bij waarvan 50 jongeren. Dit is een heel **fors aantal**. Daar maken we ons **zorgen** over. Er wonen veel oudere mensen. Daar wonen ook mensen met een beperking. Die zich nu vrij bewegen over het terrein en ervan genieten. Ze vragen zich af kan dit straks nog? Ik vind dat een heel logische vraag om te stellen. Dat kun je niet afdoen met mooie verhalen en activiteiten die er allemaal al zijn. Het is toch een heel specifiek gebied. Waarom kun je niet beginnen met de helft?*

Wethouder Smeulders: ik snap dat die wens er is. Onze ervaring is dat het nou niet zo heel veel uitmaakt voor de reacties die je krijgt of je nou 150 of 300 of 400 mensen plaatst.

Ja, je gaat mensen door de wijk zien lopen. Dat is waarschijnlijk het meest van wat jullie mee zullen krijgen van de opvang. Mensen lopen en fietsen door de wijk. Waarschijnlijk zeggen ze wel eens hallo. Dan is het fijn als je wat terugzegt.

Ik ben oprecht overtuigd dat het niet zoveel uitmaakt of je nou 150, 300 of 400 opvangt. Terwijl we wel heel erg behoefte hebben aan die opvangplekken. En daarom kijken wij wat kan Arnhem aan, wat kan deze omgeving aan, wat kan de locatie aan, En wij denken dat 305 mensen op deze locatie kan.

Thor Smits: ik wil graag afsluiten. Ik wil u uitnodigen om in de nazit nog met ons in gesprek te gaan.

17. Er komen uit de zaal nog diverse vragen. Er zijn ook zorgen. U zou ook kunnen zeggen: eerst een evaluatie. Dat is veel concreter dan zeggen we zijn er voor jullie. Waarom deze plek?

Wethouder Smeulders: we willen vluchtelingen opvangen in de stad, en hen zo goed mogelijk spreiden over de stad. Je kijkt dus bij een nieuwe locatie of het past op die plek. Bij het NH Rijn-hotel functioneert het prima. Ik heb bewonersavonden gehad die misschien wel pittiger waren dan deze. Ik heb naderhand, na de opening van een opvanglocatie, teruggekregen dat mensen aangaven: het valt wel mee.

Het gebouw staat nu grotendeels leeg. Dat vind ik doodzonde. Zeker in een tijd waarin er zoveel behoefte is. Het COA gaat daar fors op investeren. We hebben vertrouwen dat het een succes gaat worden. Daarom dat we voor 5 jaar die afspraken met COA aangaan. Natuurlijk, stel dat het met de AMV'ers helemaal uit de hand loopt, wat ik niet verwacht, dan kan het alsnog zo zijn dat we besluiten dat de AMV'ers weg moeten. En dat is nogmaals niet onze inzet en verwachting. Als we merken dat we moeten bijsturen dan gaan we dat doen.

Afsluiting

Thor Smits: legt de laatste sheet uit. De bouwwerkzaamheden worden gestart in maart. De opvang wordt verwacht in november van start te gaan. Voor de nazit wil ik u graag uitnodigen bij verschillende organisaties. Bij Connect/Rijnstad, VluchtelingenWerk en Buddy to Buddy. Ik dank u voor uw aandacht en de manier waarop u – ook bij emoties – vanavond heeft gereageerd.

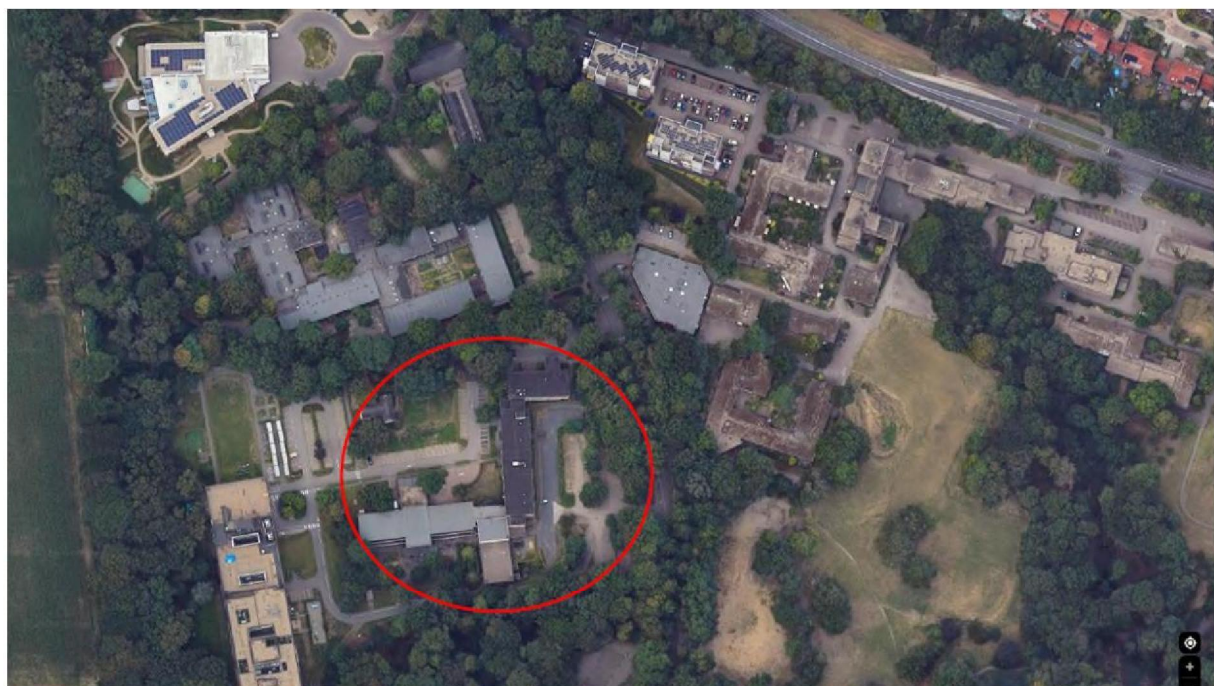
Op de volgende pagina's zijn de sheets van de presentatie toegevoegd.

WELKOM

Informatieavond vluchtelingenopvang Heijenoordseweg 5B
19 januari 2026

Het komende uur:

- Waar gaat het vanavond over?
- Meest gestelde vragen
- In gesprek
- Het vervolg
- Meedoen? → statafels

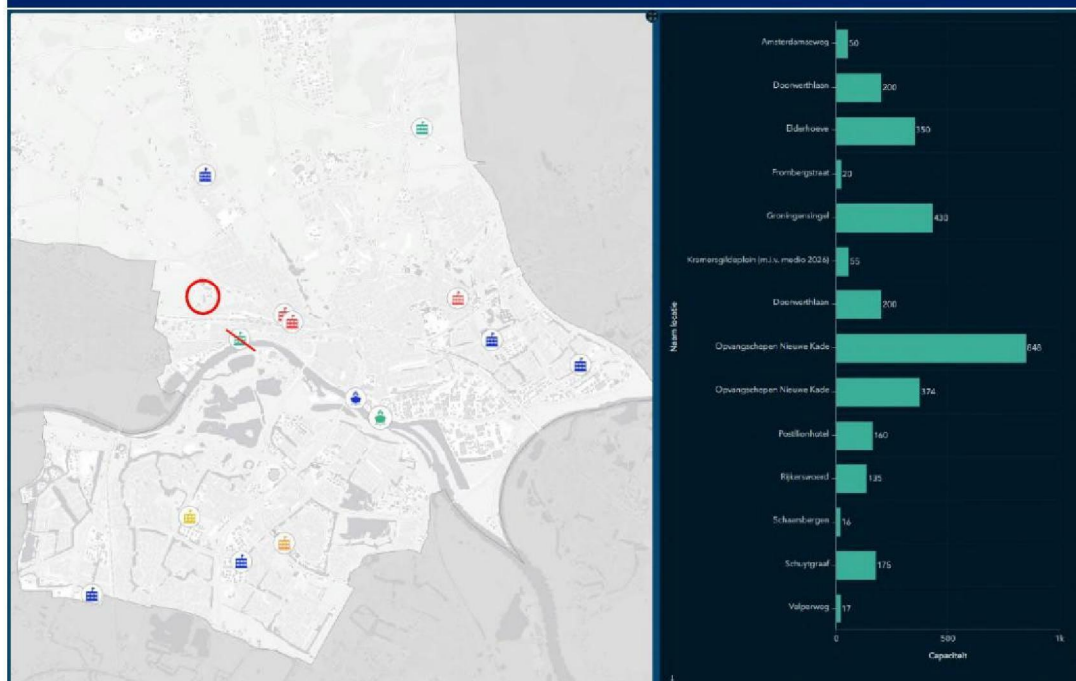
Wat heeft het college van B&W besloten?

December 2025:

Voor een periode van vijf jaar opvangplekken te realiseren voor maximaal 305 vluchtelingen, waaronder 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen in het voormalige gebouw van het instituut Klimmendaal aan de Heijenoordseweg 5B.

Oktober 2024:

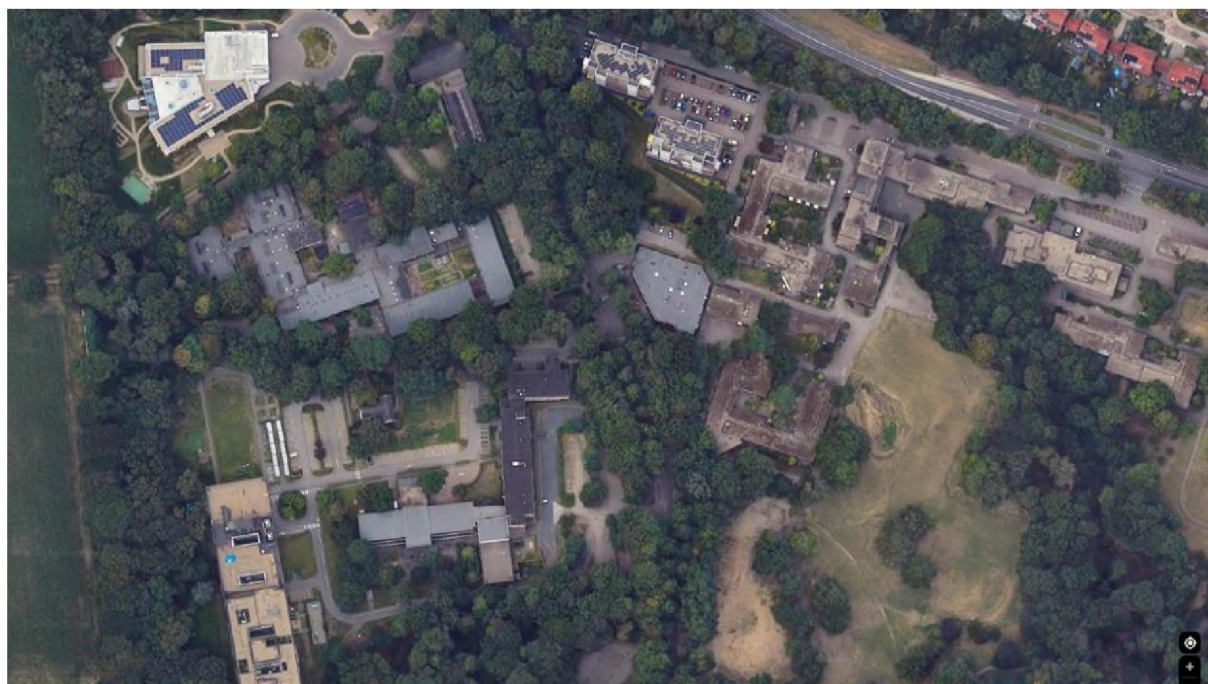
110 Oekraïense ontheemden en 220 asielzoekers en statushouders

Arnhem doet wat het kan:

	Taakstelling	Arnhem
Spreidingswet (asiel)	720	2075
Oekraïense ontheemden	881	900
Statushouders (2025)	312	308

Iedereen moet kunnen meedoen vanaf dag één!

IN GESPREK

Informatieavond vluchtelingenopvang Heijenoordseweg 5B
19 januari 2026

Informatieavond Heijenoordseweg 5 19-01-2026 12

Het vervolg

- Start bouw: maart 2026
 - Start opvang: november 2026
- ➔ U wordt hierover geïnformeerd

Informatieavond Heijenoordseweg 5 19-01-2026 13

Meedoen? ➡ statafels

- Vluchtelingenwerk
- Buddy to Buddy
- CONNECT / Rijnstad
- Buurtinitiatieven

Dank voor uw aandacht!

nieuwkomers@arnhem.nl